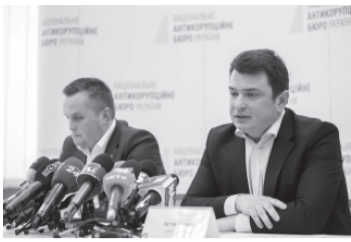


Силовик на силовика...



Директор НАБУ вважає, що крісло під ним розхитують корумповані урядовці та олігархи

» стор. 4

Бабин Яр розбрату?



Для чого організують протистояння давньоруської історії України та пам'яті про жертв Голокосту

» стор. 13

Берлін. Уже скоро



Українські «Номери» та «Землю блакитну, ніби апельсин» покажуть у столиці Німеччини

» стор. 12

Україна молода

Середа, 12 лютого 2020 року

№ 16 (5618)



Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 24,518 грн
1 € = 26,851 грн
1 рос. руб. = 0,382 грн

Онiмiннiя Криму

Телеканал АТР позбувся фiнансової пiдтримки України та припинив мовлення

» стор. 2



Тиша в студії: держава сама перекрила доступ правдивої інформації до анексованого півострова.
Фото з сайта suspijne.media.



«Українська держава відмовляється допомагати єдиному кримськотатарському телеканалу, який випхали з Криму, позбавили всього майна, всіх ресурсів».

Айдер Муждабаєв
заступник генерального директора каналу ATR

ВІДДІЛ КАДРІВ

Від перестановки Андріїв життя не міняється

Зеленський звільнив Богдана і призначив Єрмака головою офісу президента

Інф. «УМ»

Президент Володимир Зеленський звільнив Андрія Богдана з посади голови офісу президента. Відповідний указ підписав глава держави 11 лютого.

Іншими указами Зеленський призначив на цю посаду Андрія Єрмака, звільнивши його попередньо з посади свого помічника.

Керівник офісу президента Андрій Богдан мав неприємну розмову з президентом Володимиром Зеленським, після чого написав заяву про відставку. Про це повідомляє «УП», посилаючись на співрозмовника в офісі президента. За словами джерел, Богдан 10 лютого збирав своїх заступників і дав зрозуміти, що йде у відставку. Зокрема, він сказав: «Тепер кожен сам за себе».

ВНУТРІШНЯ ДИВЕРСІЯ

Онiмiння Криму

Телеканал ATR позбувся фінансової підтримки України та припинив мовлення

Ірина КИРПА

Україна втратила інформаційний вплив на окупований Росією півострів Крим: держпідтримка кримськотатарського телеканала ATR заблокована. На засіданні у Держказначействі України остаточно з'ясувалося: гроші, виділені з бюджету країни на 2020 рік, телеканал не отримуватиме. За словами народного депутата Ірини Герасценко, перекриття кисню для ATR напередодні шостої річниці анексії Криму — це не просто божевільний та бездумний крок. Це справжній злочин, бо «гуманітарна політика» нинішньої влади перетворилася на політику реваншу.

Ще з минулого року телеканал заборгував 15 мільйонів гривень через недофінансування мовлення. Ця діра у бюджеті телеканала так і залишилася зяючою: грошей на оренду приміщень та оплату супутників бракує.

За словами керівництва опального телеканала, представникам ATR виставили свідомо нездійсненні умови: встановити конкурс на контент, що випускається. Тобто, фактично запропонували «засвітити» для каральних органів загарбника тих людей, які є інформаторами українських журналістів у Криму та фіксують на відео репресії, а також корупційні схеми окупантів. Але ж для них це рівносильно автоматичному судовому розгляду в окупації та готовності добровільно сісти за ґрати на 15-20 років.

— Ми мовчали про це два місяці, бо думали, що це якась помилка, не вірилося, що заради інтересів російської пропаганди українська держава відмовиться допомагати кримськотатарському телеканалу, який випхали з Криму та позбавили всього майна. Це все одно, що сказати «до побачення!» людям, які опинилися в окупації, мотивуючи байдужість іншими проблемами, — сказав у своєму відеозверненні заступник генерального директора першого кримськотатарського телеканалу ATR Айдер Муждабаєв. — Нам кожного дня дзвонять люди з Криму, запитують, чому всі українські телеканали відключили, як ми будемо знати правду про те, що відбувається у Криму?..

Відомо, що разом із кримськотатарським телеканалом ATR та кримськотатарською радіостанцією Meydan FM, що транслювали свої передачі на територію тимчасово окупованого Криму, без державної підтримки через таке рішення залишилася і низка ЗМІ, що ста-

вить під загрозу їх подальше існування.

Зазначимо, що з 10 лютого 2020 року на опальному телеканалі запустили марфон #SaveATR з ефірами без ведучих та гостей. Раніше у зв'язку з нестачею ресурсів цей телеканал заустив збір коштів.

— Нас вибили з інформаційної війни, чим миттєво скористалися прокремлівські агітатори, — заявив власник телеканала Ленур Іслямов. — Телеканал ATR — епіцентр кримського опору російської окупації, він не повісив у себе прапор окупантів та чесно висвітлював події 2014 року, через що був змушений покинути Крим. Його досі дивляться люди у Криму, для них телеканал ATR — це держава Україна.

Дійсно, в умовах кодування супутникового сигналу найбільших приватних телеканалів України саме кримські мовники залишаються чи не єдиними впливовими медіа, які забезпечували жителям тимчасово окупованого півострова доступ до українського контенту.

— Закриття кримськотатарських медіа внаслідок дій або бездіяльності уряду — це програш в інформаційній війні у Криму, символ безпорадності та байдужості української держави до питань звільнення Криму, збереження національної культури і загалом звільнення і збереження кримськотатарського народу, — впевнений член Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення Сергій Костинський. — На противагу українським кримськотатарським медіа російська окупаційна влада в Криму забезпечила створення та розвиток мереж ефірного мовлення власних «кримськотатарських» медіа: телеканала «Міллет» та радіостанції «Ветан СЕДАСЕН», які здійснюють активну проросійську пропаганду.

Нагадаємо, що останні 5 років телеканал ATR робив новини трьома мовами та всі ці роки залишався мостом між материковою Україною та окупованим Росією півостровом Крим. Цей кримськотатарський телеканал отримував фінансову підтримку з державного бюджету з 2016 року за рахунок бюджетної програми розселення та облаштування кримських татар та осіб інших національностей, які були депортовані з території України. З 1 квітня 2015 року ATR припинив аналогове мовлення на території окупованого Криму, бо йому не видали російську ліцензію. Мовлення відновилося з 17 червня 2015 року, після того, як телеканал переїхав до Києва. ■

НА ФРОНТІ

Зухвалість, спровокована відступом

Російські окупанти безперешкодно обстрілюють і облітають позиції українських військ

Леонід ШКІЛІНДЕЙ

Збройні формування Російської Федерації та їхні посіпаки попередньої доби 5 разів порушили режим припинення вогню. Із посланням на бійців, які несуть там службу, АрміяInfofm повідомила, що вогонь у відповідь українські захисники не відкривали, адже міномет працював з-за околиць тимчасово окупованого села Саханка. Після мінометного обстрілу ворог ще неодноразово відкривав вогонь по наших укріпленнях — з великокаліберних кулеметів «Утьос» калібру 12,7 мм, а згодом — КПВГ калібру 14,5 мм. Зранку противник використав безпілотний літальний апарат, який виконав обліт наших позицій. БПЛА противника дошкуляють дедалі частіше. Крім того, що будь-якої миті вони можуть скинути гранати, за допомогою них противник активно веде повітряну розвідку й корегує вогонь мінометів та автоматичних станкових гранатометів.

На донецькому напрямку в районі відповідальності оперативного угруповання «Схід» обстріляні наші позиції поблизу населених пунктів Красногорівка, Павлопіль. На луганському напрямку в районі відповідальності оперативно-тактичного угруповання «Північ» противник здійснив обстріли Оріхового, Хутора Вільного та Новолуганського. Втрат серед українських захисників 10 лютого не зафіксовано.

Як повідомило інформаційне агентство оборони АрміяInfofm, 9 лютого російські окупаційні війська вкотре порушили «режим тиші», відкривши вогонь по пози-

ціях українських військ у районі населеного пункту Широкине із мінометів калібру 82 мм, випустивши в бік нашого опорного пункту близько 10 мін. Із посланням на бійців, які несуть там службу, АрміяInfofm повідомила, що вогонь у відповідь українські захисники не відкривали, адже міномет працював з-за околиць тимчасово окупованого села Саханка. Після мінометного обстрілу ворог ще неодноразово відкривав вогонь по наших укріпленнях — з великокаліберних кулеметів «Утьос» калібру 12,7 мм, а згодом — КПВГ калібру 14,5 мм. Зранку противник використав безпілотний літальний апарат, який виконав обліт наших позицій. БПЛА противника дошкуляють дедалі частіше. Крім того, що будь-якої миті вони можуть скинути гранати, за допомогою них противник активно веде повітряну розвідку й корегує вогонь мінометів та автоматичних станкових гранатометів.

За даними української сторони спільної моніторингової місії ОБСЄ, за минулий тиждень зафіксовано 21 випадок обме-

жень свободи пересування патрулів СММ ОБСЄ зі сторони збройних формувань Російської Федерації. Третину відмов та затримок у доступі до невідконтрольних урядові України територій зафіксовано на блокпості біля населеного пункту Верхньошироківське (колишній Октябрь) на півдні Донецької області. У щоденному звіті СММ ОБСЄ від 10 лютого 2020 року оприлюднена інформація ще про три випадки відмови патрулю місії у проїзді на невідконтрольну урядові України територію через блокпост біля населеного пункту Верхньошироківське. За спостереженнями представників СММ, інші цивільні транспортні засоби вільно проїжджали через блокпост в обох напрямках. Крім того, БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнавав перешкод сигналу (за оцінкою, через імовірне глушіння) під час польоту над районами поблизу того ж таки Верхньошироківського. Такі дії можуть мати за мету приховати заборону діяльності збройних формувань Російської Федерації, зосередження, пересування або підготовку військ. ■

ІСТОРІЯ

Незатоплена пам'ять

У Чигирині презентували книгу «Загублені села»

Людмила НІКІТЕНКО

У читальному залі публічної бібліотеки Чигиринської міської ради відбулася презентація книги «Загублені села». Її написала екскурсовод Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» Наталія Чигирин, лауреат черкаської обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича.

У своїй новій книзі автор розповіла про екологічні наслідки створення Кременчуцького водосховища, про природні особливості зони затоплення, побут і дозволя мешканців зниклих сіл, труднощі переселенців при облаштуванні на нових місцях проживання.

У рамках презентації видання «Загублені села» жителька чигиринського села Тіньки Тетяна Жадан надала заповіднику дуже цінні архівні фотографії, пов'язані з періодом переселення людей із зони затоплення. «Започаткований нами проєкт «Кременчуцьке море: незатоплена пам'ять» три-



Нове видання «Загублені села». Фото надане працівниками Національного історико-культурного заповідника «Чигирин».

вас. Ви можете відвідати виставку в музеї Богдана Хмельницького. А також ми продовжуємо збирати світлинки з родинних архівів переселенців Чигиринщини, — наголошують у національному заповіднику. Якщо в родині українців збереглися світлинки про роки, коли на місці затоплених сіл створювали Кременчуцьке водосховище, то музей буде вдячний за допомогу такими архівними фото. ■

■ АНТИДИПЛОМАТІЯ

Блюзнірство нормандського формату

Продовжуючи війну, Кремль пропонує обмінятися послами

Катерина БАЧИНЬСКА

Миру на Донбасі немає, а «нормандський формат» не виправдав себе. Таку заяву зробив посол Латвії Юріс Пойкаанс в інтерв'ю виданню «Главком». Він розчарований підсумками зустрічі в Парижі, адже очікуваного обміну «усіх на всіх» так і не відбулося, а на Сході продовжують стріляти: «Були певні сподівання на Нормандський формат. Але сьогодні ми бачимо, що миру немає» — зазначив дипломат.

Тим часом глава російського МЗС Сергій Лавров в інтерв'ю «Російській газеті» заявив: Москва готова відправити свого посла в Україну знову. Нагадаємо, після нападу російського війська у 2014 році Київ відкликав свого представника з РФ. Лавров цинічно заявив, що відкликання послів обох держав

відбулося через рішення української сторони і запропонував продовжити дипломатичні зв'язки, як наче ніякої анексії й агресії з боку Росії й не було: «Зараз хтось там згадував про ймовірність рішення Зеленського повернути послів. Ми будемо не проти. Наші країни навіть у нинішніх умовах сильно взаємопов'язані в економіці, в галузі транспорту, в гуманітарних справах, у сімейних зв'язках. І, звичайно, нерозумно постійно зводити якісь бар'єри». У вітчизняному МЗС поки що відповіли, що не планують призначити посла в Росії найближчим часом.

Тим часом у Кремлі вирішили збільшувати кількість росіян не народжуваністю, а бюрократією: планують спростити процедуру отримання російських паспортів. Згідно зі змінами до закону «Про громадянство

Російської Федерації», які готують до розгляду в Держдумі, отримати російський паспорт можна буде, не відмовляючись від уже наявного іншого громадянства. У такий спосіб там розраховують приплюсувати собі від 5 млн до 10 млн нових громадян. За словами начальника головного управління МВС Росії з питань міграції Валентини Казакової, в основному планується спростити процедури набуття громадянства для жителів Молдови, Казахстану, України і Білорусі, бо «кількість жителів цих держав, які бажають отримати російське громадянство, стає дедалі більшим». Таким чином продовжується переможна для росіян гібридна війна, яку своїми хаотичними діями стимулює і «зелена» українська влада.

Кабмін зненацька вирішив розділити Міністерство

ветеранів і окупованих територій. Прем'єр Олексій Гончарук оголосив, що посаду міністра окупованих територій запропоновано колишньому заступнику Віталія Кличка, а зараз представнику України в тристоронній контактній групі у Мінську Олексію Резнікову.

А президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з італійським прем'єром Джузеппе Конте поговорив тим часом про закриття офісів так званих «Л/ДНР» і повернення до України нацгвардійця Віталія Марківа. Перед цим The New York Times написала, що італійський суд використовував фейкові матеріали російських ЗМІ у справі українського військового, якого засудили до 24 років позбавлення волі, звинувативши у вбивстві італійського фотокореспондента на Донбасі. ■

■ ЧИСТКА

Перші голови полетіли

Кабмін відправив у відставку керівників лісових господарств на хвилі корупційних скандалів

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

Директор Закарпатського лісового та мисливського господарства Валерій Мурга і керівник ДП «Гутянське лісове господарство» на Харківщині Віктор Сиса більше не при посадах. Про це повідомив у «Фейсбуці» глава уряду Олексій Гончарук, назвавши обох експосадовців одіозними лісівниками. «Майже місяць тому я поставив новому керівнику Держлісгоспу пріоритетне завдання — провести кадрові чистки у відомстві, залішивши лише порядних співробітників, — повідомив прем'єр-міністр. — За моїм дорученням відбувається повний аудит діяльності, а найголовніше — розпочався процес вичищення галузі від корупціонерів».

Валерій Мурга позбувся своєї посади через те, що перевірки підтвердили усі скарги, які лунали на його адресу. Не менш вражаючими виявилися і результати діяльності пана Сиси. «Обсяги незаконних рубок на підприємстві оцінено в 32 мільйони гривень державних збитків, — повідомив Олексій Гончарук. — Борги підприємства — 30 мільйонів. Фіктивні відомості про ідеальний фінансовий стан та закупівля транспортних засобів без погодження з Держлісгоспом. Усю цю інформацію передано до правоохоронних органів. Тепер вони мають провести повноцінне розслідування, а винні — понести відповідальність. Нагадую всім, що правила гри змінилися. Ми до всіх корупціонерів доберемося».

Утім, як свідчить реальна практика, притягти посадовців до відповідальності за понижений ліс не так просто. Вперше ім'я Віктора Сиси як «чорного» лісоруба пролунало ще влітку минулого року під час візиту Володимира Зеленського на Харківщину. Восени відкрили кримінальне провадження, пов'язане з незаконним продажем деревини та лісоматеріалів із Гутянського лісгоспу за заниженими цінами приватним підприємствам, які йому підпорядковані. Аби залагодити цю справу, пан Сиса спробував вручити хабар у розмірі 110 тисяч доларів старшому детективу НАБУ, але був затриманий по дорозі додому, де йому вручили документ про підозру. Пізніше суддя виніс вирок про взяття його під варту з правом викупу в 5 мільйонів гривень, що у сім разів менше, ніж просив прокурор. Після сплати необхідної суми директора відправили під домашній арешт, але, як з'ясувалося, рівень його активності не пішов на спад. Наприкінці минулого тижня біля приміщення ХОДА відбулася акція протесту проти незаконних вирубок лісу, де знову фігурувало ім'я директора Гутянського господарства. «Суд залишив Віктора Сису вдома, на нічний арешт, — повідомив учасник мітингу Павло Онищенко. — А вдень він виїжджає на своєму двохсотому Toyota Land Cruiser й продовжує керувати крадіжками!»

З активістами зустрівся голова облдержадміністрації Олексій Кучер. «Ви знаєте, що Сиса був звільнений, — сказав він. — При цьому він особисто чи через довірених осіб координує цю незаконну діяльність. Ми розуміємо, що у цьому процесі задіяні правоохоронні органи, які покривають злочин. Я обіцяв усім, що вони будуть сидіти. Незважаючи на те, що процес іде повільно, можливість виконати обіцянку є». ■

Людмила НІКІТЕНКО

У черкаському обласному онкологічному диспансері придбали комп'ютерний томограф нового покоління фірми Philips. На нього з обласного бюджету спрямували 24,5 тис. грн. Як повідомили «УМ» у Черкаській ОДА, сучасний апарат має у 2-3 рази нижчу дозу променевого навантаження, ніж той, що досі працював в онкодиспансері, та швидко реконструкцію зображень. Повністю пройти обстеження на ньому можна за 5-7 хвилин. Всього за 12 секунд сканування пацієнта томограф робить 128 якісних знімків.

Таке оновлення головний лікар Черкаського обласного онкодиспансеру Віктор Парамонов називає довготривалою інвестицією у здоров'я черкащан. Томограф наразі використовується у тестовому режимі, а вже з середини лютого, по завершенню навчання медперсоналу та ліцензування, запрацює на повну потужність.

За словами заступника голови Черкаської ОДА Юрія Лесюка, можливість медичних фахівців працювати на сучасному обладнанні, яке відповідає світовим стандартам, наближає місцеву діагностику до європейського рівня. «Черкаський онкодиспансер — у п'ятірці кращих за якістю послуг в Україні. Зі свого боку ми докладатимемо зусиль, аби система скринінгу онкопатологій на Черкащині запрацювала належним чином у найкоротші терміни», — наголосив він.

За останні декілька років в онкологічному диспансері за підтримки обласної ради та адміністрації провели низку важливих оновлень. Торік тут створили центр високотехнологічної хіміотерапії з трансплантацією аутологічних гемопоетичних стовбурових клітин кістко-

■ РЕГІОНИ

Безпечна діагностика

У Черкасах придбали комп'ютерний томограф нового покоління



Комп'ютерний томограф нового покоління запрацює на повну потужність з середини лютого. Фото надане пресслужбою Черкаської ОДА.

вого мозку та периферичної крові. І вже у листопаді минулого року провели першу аутотрансплантацію. За наявності фінансування таку послугу зможуть щорічно тут отримувати 30-40 пацієнтів. Також на базі обласного онкодиспансеру функціонують обласний профілактично-лікувальний консультатив-

ний скринінговий центр «Здоров'я жінки» та центр паліативної допомоги. Крім того, обласний лікувально-діагностичний гематологічний центр диспансеру має блок із палатами інтенсивної хіміотерапії гемобластозів. 2018 року тут провели капітальний ремонт та створили «чисті» палати. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Людодпад у Токмаку

Травматичний бум від падінь через ожеледь — традиційний зимовий «сюрприз» для комунальних служб. Падаючи на непосипаних льодових доріжках, токмачани протягом останніх кількох днів масово ламали руки, ноги, розбивали голови. Як повідомили місцеві ЗМІ, услід за різкими змінами погоди, спочатку таненням снігу, а потім морозами, ще в суботу, 8 лютого, тротуари, пішохідні доріжки та дороги Токмака перетворилися на крижані ковзанки. І якщо аварійно небезпечні ділянки автодоріг ще якось посипали протиожеледною сумішшю, то про пішохідні зони, вочевидь, забули. Притрушені від-

сівом були тільки тротуари центральних вулиць міста, і то не скрізь. Здебільшого ж пішохідні доріжки перетворилися на суцільні слизькі ковзанки, на яких і падали позбавлені будь-якої точки опори токмачани. Як розповів місцевий лікар-травматолог Володимир Тарасенко, тільки під час його суботнього чергування до прийомного покою міської лікарні звернулися 20 токмачан із переломами нижніх кінцівок та травмами, отриманими після падіння через ожеледь на дорогах і тротуарах. А 10 лютого по медичну допомогу на прийом до лікаря-травматолога звернулося аж 50 громадян із переломами, забоями, розтягненнями, та іншими травмами від падінь.

Схоже, уповати їм надійніше таки на небесну канцелярію, ніж на місцевих комунальників.

Ройтбурда відновили

Звільнення українського художника Олександра Ройтбурда з посади директора Одеського художнього музею у вересні минулого року було незаконним. Таке рішення ухвалив суд Приморського районного суду. «Я не хочу війн з обласною радою, я хочу, щоб це рішення стало підставою для встановлення нормальних робочих відносин», — заявив Ройтбурд після оголошення вердикту. Рішення про звільнення Ройтбурда з посади директора музею

було ухвалене голосуванням Одеської обласної ради, проте художник продовжував фактично виконувати свої обов'язки. Він одразу заявив, що оскаржуватиме звільнення у суді та назвав його «реваншем ідіотизму». Обласна держадміністрація також не стала розривати контракт із художником, а міністерство культури, молоді та спорту назвало звільнення безпідставним. Ройтбурд переміг у конкурсі на посаду директора Одеського художнього музею у грудні 2017 року. 19 березня 2018 року голова облдержадміністрації підписав з ним п'ятирічний контракт. Кандидатуру художника тоді не підтримала обласна рада.

■ СКАНДАЛ

Силовик на силовика...

Директор НАБУ вважає, що крісло під ним розхитують корумповані урядовці та олігархи

Іван ЛЕОНОВ

Сьогодні, 12 лютого, директор НАБУ Артем Ситник звітуватиме про діяльність бюро за попередні півроку на засіданні Комітету ВР з питань антикорупційної політики. А керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назар Холодницький поінформує депутатів про діяльність очолюваного ним органу за вказаний період. Минулої п'ятниці директор НАБУ і керівник САП публічно презентували журналістам відповідний звіт. Утім окремі відповіді пана Ситника на питання журналістів не по темі звіту викликали резонанс у вітчизняному політикумі. Адже директор НАБУ, який нещодавно потрапив до Єдиного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, натякнув, що до цього причетний глава МВС Арсен Аваков, який нібито прагне помсти за розслідування провадження щодо закупівлі рюкзаків для Нацгвардії, в якому фігурував син міністра — Олександр Аваков-старший не змовчав, а низка нардепів того ж дня зареєстрували проект постанови про звільнення голови Національного антикорупційного бюро Артема Ситника.

Плідне півріччя

За шість місяців 2019 року детективи НАБУ і прокурори САП повідомили про підозру у вчиненні корупційних дій 84 особам, а 76 осіб набули статусу обвинувачених, наголосили директор НАБУ Артем Ситник і керівник САП Назар Холодницький під час презентації звіту журналістам.

На їхню думку, ці цифри свідчать про те, що «друге півріччя минулого року стало періодом активізації роботи обох антикорупційних відомств, а також трансформації напрацювань попередніх років у конкретні результати».

«Чи не вперше за останні роки правоохоронні органи об'єднали зусилля для викриття топ-корупції. Маємо успішні приклади співпраці зі Службою безпеки України, Генеральною прокуратурою, Національною поліцією. Позитивною тенденцією є те, що новопризначені керівники держорганів стають викривачами», — зазначив пан Ситник, пригадавши нещодавні викриття корупційних схем у Фонді держмайна та у Держрезерві.

На переконання директора НАБУ, досягти таких результатів було б неможливо без запиту на боротьбу з корупцією та підтримки з боку керівництва держави. Мовляв, така активізація сталася після зміни влади, тоді як за попередньої — часто доводилося ледь не тупцювати на місці.

У свою чергу, пан Холодницький наголосив на зростанні викритих корупційних злочинів завдяки ефективній співпраці детективів НАБУ та прокурорів САП. Мовляв, жодних непорозумінь між керівниками цих органів уже немає, всі працюють на результат. За його словами, за матеріалами розслідувань зареєстровано понад 670 кримінальних проваджень, а кількість справ, переданих на розгляд судів, сягає майже 40.

«У пошквалених роботи антикорупційних органів не можна применшити роль Вищого антикорупційного суду, який закріпив за собою судовий розгляд корупційних злочинів високопосадовців і від якого суспільство найбільш чинним очікує перші вирoki у гучних справах та перші «посадки» корупціонерів», — підкреслив керівник САП.

Загальний розмір збитків у завершених розслідуваннях перевищує 10 млрд грн. Понад 273 млн грн у справах, які розглядаються у суді, вже відшкодовано до бюджету.

Від рюкзаків до європейської Феміди

Утім журналістів у першу чергу цікавило, що керівник НАБУ думає з приводу рішення апеляційного суду, винесеного наприкінці грудня 2019 року, яким його визнали винним у вчиненні корупційного правопорушення, і внаслідок чого він потрапив до «реєстру корупціонерів». Як раніше повідомляла «УМ», Артема Ситника звинуватили в отриманні подарунку у вигляді 25 тисяч гривень за 6 днів відпочинку в мисливському господарстві «Полісся-Сарни» на Рівненщині.

■ ДО РЕЧІ

Директор НАБУ Артем Ситник прокоментував розслідування окремих резонансних справ. За його словами, слідство активно просунулося у справі «ПриватБанку» (яку Генпрокуратура передала до НАБУ), через що активізувалися й окремі олігархи.

«Ми розслідуємо велику суму збитків, які перекирили коштом держави. Це сума у розмірі 153 мільярди гривень. У нас є робота, ми її виконуємо. Тільки-но ми йдемо в якусь активну фазу у певному провадженні, то ми вже навчилися прогнозувати те, по якому каналу нас показуватимуть і в якому світлі. Зараз нас найбільш активно показують по «1+1», — зауважив пан Ситник, натякаючи на те, що власником даного телеканала є колишній власник «ПриватБанку» Ігор Коломойський.

Директор НАБУ також повідомив, що найближчим часом буде завершено слідство у справі «Енергомережі», в якій головним підозрюваним є екскерівник компанії Дмитро Крючков. Наразі слідство гальмує той факт, що Крючков був затриманий на території Німеччини, і тому НАБУ направило міжнародне доручення, для того, щоб їм дали дозвіл «на притягнення його по епізоду щодо «Черкасиобленерго». Зауважимо, що пана Крючкова вважають «людиною» братів Суркісів.

Виявилось, що директор бюро не змирився з цим рішенням вітчизняної Феміди і має намір оскаржувати в Європейському суді з прав людини накладений на нього штраф у розмірі 3400 гривень. За його словами, він сплатить штраф, щойно прийде відповідний запит. Але при цьому додав, що буде «робити все можливе, щоб тут домінував закон, а не бажання помсти окремих людей, які здійснюють тиск на суддів».

Керівник НАБУ наполягає, що на суддів тиснули на всіх етапах розгляду цієї справи, та дав зрозуміти, що не відчуває за собою провини.

«Ця адміністративна справа — продовження історії з рюкзаками. Деякі міністри прагнуть помсти і відповідно роблять усе, щоб якимось чином вплинути на моє перебування на посаді. Якби у мене було відчуття, що я щось таке скоїв, я би не перебував на цій посаді. На жаль, це простий спосіб спробувати усунути з посади, бо такі рішення не оскаржуються в касаційному порядку за нашим законодавством», — зауважив пан Ситник.

І хоча він прямо не назвав прізвище Авакова, було зрозуміло чий саме помсту він має на увазі в контексті «справи рюкзаків Авакова» (а саме це провадження свого часу відкрили детективи НАБУ).

Зауважимо, що два тижні тому в Центрі протидії корупції також наголосили в одній з публікацій, що за справою про відпочинок директора НАБУ на Рівненщині стоїть міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, який нібито намагається таким чином дискредитувати орган, який розслідує скандальні закупівлі МВС. Зокрема, наразі НАБУ розслідує ще й скандальну закупівлю для поліції автомобілів Mitsubishi вартістю майже мільярд гривень.

Тож не дивно, що раніше саме підлеглі Авакова з Нацполіції звинувачу-



Фото автора.



Артем Ситник не вважає себе корупціонером і не планує йти з посади директора бюро, що розташоване на вулиці Василя Сурікова, 3.

вали Ситника та його друзів у тому, що їхній відпочинок оплатила інша людина і що посадовець не задекларував цей подарунок. Тоді як заявив Ситника та його друзів у суді про те, що витрати у 25 тисяч гривень були поділені порівну між ними, ні суд, ні поліція до уваги не взяли.

Аваков і спортлото

Міністр Арсен Аваков відреагував на натяки директора НАБУ миттєво: у своєму «Твіттері» він фактично перейшов на особистості, вживаючи слова «дурень» та «ідіот».

«Начальник НАБУ, корупціонер із реєстру — шукає привід виправдати своє неоплачене п'яцтво, звинувачуючи кого завгодно, крім себе. За своє життя я звик прощати дурнів. Так легше не занурюватися в їхній бруд», — написав глава МВС.

При цьому він дав Ситнику кілька порад: «Відкрити пару-трійку фейкових справ самому; написати у ДБР, що міністр змушував його п'яти дорогим алкоголь і не платити за нього; написати в американське посольство, що це не він заявляв про підтримку Хіларі проти Трампа; написати у спортлото».

Після чого Аваков розлючено підсумував: «Тоді всі зрозуміють — ідіот. А ідіотів — шкода, їм треба допомагати».

Одразу після «твіта» міністра понад дві сотні нардепів підписали і зареєстрували у Верховній Раді проект постанови №3039 «Про звільнення голови НАБУ Артема Ситника».

Проте вже у понеділок на захист Артема Ситника висловилися послы «Вели-

кої сімки» з питань реформ в Україні. У відповідному «твіті» іноземні дипломати попередили Україну, що звільнення і призначення керівника Національного антикорупційного бюро має відбуватися відповідно до чинного законодавства.

«Для забезпечення доброчесності та незалежності українських антикорупційних інституцій важливо, щоб обрання та усунення керівництва цих органів відбувалось відповідно до чинного законодавства і щоб закони застосовувались однаково стосовно всіх інституцій», — зауважили послы.

І нагадали, що з 2014 року члени G7 підтримують зусилля уряду та народу України зі створення НАБУ, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Вищого антикорупційного суду.

Зазначимо, що, згідно із законом про НАБУ, Верховна Рада за наявності підстав та за пропозицією не менш як трети народних депутатів може прийняти рішення про звільнення директора Національного бюро з посади.

Щодо підстав, які дозволяють Верховній Раді звільнити директора НАБУ, то для цього має бути обвинувальний вирок суду, що набув чинності; припинення громадянства України чи виїзду для проживання за межі України; набуття громадянства іншої держави; встановлення судом факту сумісництва; невчасного подання декларації про доходи та витрати; висновку аудиторів; боргів з аліментів; необґрунтованих активів.

Зауважимо, що жодного вирок Ситнику в суді не оголошувалося, Феміда ухвалила лише сплату штрафу за корупційне правопорушення. ■

Станіслав ОЛІЙНИК

с. Михнівці, Лубенський район, Полтавська область

Боже, як-таки далеко забрели у трясовину словоблуддя! Про які суспільні ідеали йдеться, коли парламентські новобранці отаборилися зовсім не для того, щоб примножувати економічний потенціал країни, посилювати національно-визвольний рух чи консолідувати суспільство? Не маючи до цього ні тям, ні бажання, давай займатися здирництвом. І ніхто, схоже, не збирається біди та злигодні ділити з нами навпіл. Триває безлад і свавілля, що тільки підточують державні підвалини. Тоді чим наші правителі відрізняються від окупантів? А як м'яко стеле В. Рабінович, отой із Медведчукової секти...

Аж ось кодування «улюблених телеканалів» перекреслює можливість дивитися «на шару». Остерігаймося: скарб мудрості і культури — книгу — затймає телевізор, що з примхи олігархів стає пристроєм ідеологічної лихоманки. Проте кожен із нас, незважаючи на «кінець епохи бідності», спершу прикине, скільки то треба заплатити за ком послуги, харчі та ліки, а вже потім ризикне придбати японську чи китайську апаратуру. Окрім того, доведеться ще й сплачувати щомісячну мзду. А тут, як на зло, й урізали субсидію до чотирьохсот п'ятдесяти гривень дев'ятнадцяти копійок (пишу зумисне словами, а то дехто (здебільшого ті, що розкошують у хоромах, ніжаться на пляжах Середземномор'я чи змагаються з вітром на гірськолижних курортах) плутаються у відмінкових закінченнях складних числівників). З арифметичних дій успішно засвоїли хіба що додавання та множення. Ділення — слабувало. Ага, мені ще й скасували пільговий проїзд. Це вже віднімання, бо — багатий. Адаж за президентства Порошенка збільшили пенсію до трьох тисяч двохсот п'ятдесяти шести грн.

Даруйте, дехто відхилився від теми. На зло лукавим, ми й по суспільному мовленню довідуємося, що, приміром, у гонитві за рейтингами (чи, мо', на догоду adeptам «рускава міра») правоохорон-

■ ГЛАС НАРОД

Видовищ удосталь

Діла де?

ці, нерідко з префіксом псевдо-, «пресують» патріотів-добровольців, ветеранів АТО, волонтерів. Відтак насаджується паціфізм, що близький до капітуляції. Тим часом ясновельможні слуги, завихрені пропагандистським бореєм, демонструють активність: рішення ухвалюють зопалу, борсаються у скандалах, вовтузяться, аби тільки догодити товстосумам. А ще — чого доброго! — може спричинитися, що від нас відцуруються стратегічні партнери, і, отже, інвестицій не дїждемося. Отож знемагають нас зневіра та відчай. Хоча гарант Конституції божитися — жодної червоної лінії не переступить, факти свідчать про зворотне.

Чи, може, з вїздом на самокаті до свого кабінету одного з провідних комедіантів діла пішли на лад? Ой, леле! Відколи каменем спотикання стає земельне питання. Бо саме ж від землеробства починається розвиток цивілізації. Та тільки наші слуги аж надриваються, аби знову перетворити селян із господарів на наймитів. Гасло вікопомної давнини «Земля селянам!» мусить залишитись непорушним. Інакше «чумазі» у гонитві за баришами не зупиняться ні перед чим — напастань людей, виснажать чорноземи. І буде, як за Валтасара: «Усе проциндрив і довів до згубу землю, державу, народ» («Тисячолітній Миколай», П. Загребельний).

Якщо президент Порошенко доволі чітко окреслив ідейно-політичні засади збереження української ідентичності, порятунку нації і держави: мова, віра, армія, — від чинного почули якісь розпливчасті месиджі. Виявляється, він — не лох, а ми — різні. Тим паче бідний ти чи багатий, патріот чи запроданець — «какая різниця». Більше того, у своєму

новорічному спічі словом не обмовився про наших воїнів, котрі, щомиті ризикуючи життями, рятують нас від нашестя здичавілих ординців. (Нагадаю, прелюдією було скасування параду військ із нагоди Дня Незалежності). Натомість привітав їхнього кумира. То яким міг бути суспільний резонанс, особливо серед фронтників чи родичів полеглих? Отож об'єднуватися будемо тільки на рівних, із рівними, а з визискувачами, «собірателями земель» треба боротися.

Без найменшого натяку на образ уважимо: яким себе позиціонує глава держави, таким його й сприймаємо. Наразі, швидше, як талановитого актора, а тепер — ще й мандрівника. Як там у Л. Гаїдая: «А царь-то не настоящий!». Адаж насамперед завдає шкоди державним інституціям. Тому наше першочергове завдання громадян його величності українського народу — постійний контроль і спрямування зусиль влади на розбудову держави, в якій багаті поділяються з бідними (гасло «Нашої України»), а людське життя стане безцінним.

Звісно, ніхто з нас не проти єднання заради порятунку і процвітання неьки України з тими, хто смакує рябчиками й ананасами і хто, гріючись біля тепломереж, похашцем сьорбає гарячу страву як милостину. Та ми ж, урешті-решт, створені за образом і подобою Божою і, отже, приречені жити по-людськи, незалежно від того, хто яким кольором заморочений. Тоді сентенція «Не вважайте себе древніми на землі, а усвідомлюйте себе мудрими у Всесвіті»* — саме про нас. Будьмо!

*А.В. Тараненко. Сенсация XXI сторіччя. Київ. Видавництво Харитоненка, 2002 — 172 стор. — с. 81. ■

■ ЗАМІСТЬ ФЕЙЛЕТОНА

Одна сатана

Правила нові —
методи старі

Світлана СЕМІВОЛОС

Спав собі мирно у теплом ліжечку Миколка, овечок через тин переганяв сто другий раз за ніч. А у його дворі знайшлися добрі люди: хазяйство попорати.

Городом по найкращій багнюці пробралися, навпомацки і хвіртку надбали, відкрили — і нумо по кутках у дворі заглядати, яким добром тут розпоряджатися треба. Рукавиці понадягали, щоб пальця ненароком де не треба не прибити, — і гайда щупати.

«Це негодяще, це старе лахміття (і нащо воно йому?) Ооо... А оце нічого так, знадобиться. І дорога ж, мабуть, цячка... Тяжка до біса...», — розкредкалися небораки. «В умілих руках вертітиметься та й грошки зароблятиме, — шепече під ніс один із них, роззувши очі на всю людську потужність. — Але нам до того що? Аби товар...»

«І тут ось така потужна зараза... Може й пальця відрізати, ну його... Треба швидше перекладати... Але ж ми таку ж саму вже у котрихось сусідів попорали, тільки та новіша, то цю не займатимемо, може?» — з поспіхом промимрив інший і зиркнув на банькатого товариша.

«Та не бери... Та ж гарного добра нажито і без тої дрібноти. Правду казали, зозульки тут є», — ніби облизався словом перший і раптом урвався, бо в хазяїна засвітилося вікно. Попоралися хутенюк, що встигли, та й ну драпака давати, поки ті лайливі кудлаї не дорехалися. «Вічно через них проблеми».

На ранок півень побудив усіх, та не зізнався, чи що бачив, чи чув... Зробив своє діло, а далі, як і щодня, помандрував із дружинами сокорити. А у Миколки під двором стадо сонних роззявлених ротів і тих зозульок: потішаються, що їх біда оминула. А на додачу — дві машини цікаві та четверо хлопчаків (років до 30) з цигарками в зубах і жмутками недописаного паперу в рученнях. Скло опустили, паперу на коліна настелили, допитуються важко: «Що?» та «Як?», «Коли помітили?» І пишуть... «Підждіть, дядьку, не спішіть — не встигаємо записати... Яке сьогодні в нас число? Як вулиця звється? А повна адреса?...» Писали писали, ледь коліна не попродирали. Тоді нарешті вийшли з машин.

Обійшли двір: «Нема й натяку на докази. Сліди на багнюці нечіткі. Працювали професіонали. Та ось дзвонять нам, що їх уже вчислили. Нам лишилося тільки зафіксувати звернення та ймовірно вкрадені речі. А далі треба довести». Отак повтішали народ, познизували плечима, а наостанок додали: «Дядьку, не переймайтеся, знайдуться вони, своє отримають (усі своє отримають). Але ж як у вас документів не буде на кожне добро, що пропало, то ніч не повернеться». Сіли в машини, потерли рученята — і гайда «на багаті села».

«Вони вже й зовсім страх втрапили, ледь не «тут був Вася» порозписувалися. Ач які проворні стали! Розжиріли!»

Дзвонив день, другий, сьомий до тих хлопчиків Миколка. Все збирав на вуха про те, як ведуться справи тяжко... Минуло так і два тижні, й місяць. І документи деякі вдомо знайшлися, а віз і нині... Посердився трохи, а тоді махнув рукою та став нового добра наживати. ■



Відомий український письменник Володимир Винниченко писав, що історію України неможливо читати без брону. А ще — дивитися на залишки минувшини, яку її нащадки нерозумно занедбують.

Родина відомих в Україні цукрових магнатів-мільйонерів, меценатів Терещенків знана в Києві (та й не тільки) не лише художнім музеєм, в основі якого — колекція картин, започаткована Федором Артемійовичем, який, до слова, збудував будинок для своєї сім'ї, що й став нинішнім музеєм, а й багатьма іншими добрими справа.

На жаль, після жовтневої революції всі ці добродійні справи були забуті, а родинний замок у Денишах, що на Житомирщині, був розграбований «вдячними» «комбєдовцями», селянами, якими свого часу й опікувався хазяїн маєтку. Власне, це — палац, а не замок (адже ніяких фортифікаційних споруд докола нього нема, та й сам він не був укріпленням). Колись він вражав не лише зовнішнім убранством, а й пишнотою внутрішнього оздоблення. Сьогодні — це руїни, які не пощадили ні час, ні люди...

■ ПОЛІТПАРНАС

Завірюха

Віктор ТЮТЮН

Херсон

Дивлюся на сніг, наче білий ведмідь,
народжений у зоопарку.

Як сліпий, сніг не бачу я,
а є мокрий холод крізь мряку.

Досі вірив отим, поза кліткою —
добре, що не було снігу, —

а нині чудуюся всім привітним,
і тому, що люди радіють.

Вони вже були, їли сніг і бачили.
Вони уже знають, коли розтане,

навчать в кучугурах качатися...

Тоді свою маму згадаю.

Вона у сніжнім поліні жила,
де вилловлюють довгожителів,

і не все мені встигла сказати вона,
що є різні сніги, заметілі.

Сніг приходить завжди знеацька —
це кожна ворона знає.

В кучугурах немає щастя,
зате повільно з ним прибуває.

КОЛІЗІЇ

Аннегрет не замінить Ангелу

Варіант передачі влади в Німеччині «від жінки до жінки» відмінюється

Ігор ВІТОВИЧ

Глава правлячої в Німеччині партії Християнсько-демократичний союз (ХДС), діюча міністр оборони та очікувана наступниця Ангели Меркель на посаді канцлера ФРН Аннегрет Крамп-Карренбауер підтвердила свій намір залишити посаду в партії та не висуватися на пост канцлера. Але вона продовжить очолювати міністерство оборони.

Аннегрет Крамп-Карренбауер (з огляду на складність вимови її імені та прізвища навіть в Німеччині її часто називають за абрєвіатурою просто АКК) зауважила, що відмова від головування в ХДС та висунування на посаду канцлера є заплянованим рішенням та не пов'язано зі скандалом в Тюрингії, де минулого тижня прем'єр-міністра землі обрали за підтримки радикальних правополітистів з «Альтернативи для Німеччини» (АдН), повідомляє «Німецька

хвиля». Нинішня лідерка ХДС пояснила відмову від посади канцлера намірами зміцнити свою політичну силу. Вона розповіла, що продовжить очолювати свою партію, поки не знайдуть нового кандидата на посаду канцлера. Попри пояснення АКК, німецькі політологи та ЗМІ зазначають, що її влада похитнулася саме минулого тижня, коли деякі представники ХДС у Тюрингії об'єднали голоси з ультраправою партією «Альтернатива для Німеччини», аби обрати очільником уряду цієї федеральної землі ліберала Томаса Кеммеріха з Вільної демократичної партії. Кеммеріх пробув на своїй посаді лише день. Він привернув увагу не тільки політичним скандалом навколо його обрання, а й тим, що може отримати 93 тисячі євро зарплати та різноманітних виплат лише за день роботи.

Головні німецькі партії гребують співпрацювати з ультраправими. Це перший випадок, коли

перемозі нового прем'єра посприяла «Альтернатива для Німеччини». З часів Другої світової війни співпраця з правими партіями вважалася табу серед німецьких політичних сил. Тим більше, що «Альтернатива для Німеччини» тісно пов'язана як з Кремлем, так і з іншими одіозними європейськими праворадикальними партіями.

Дженні Гілл, кореспондентка Бі-Бі-Сі Ньюс у Берліні, зазначає, що після низки грубих помилок Аннегрет Крамп-Карренбауер урешті-решт пішла у відставку через нездатність контролювати свою партію та ставлення до ультраправих у колишній східній Німеччині. Як і інші основні партії, ХДС досі не знайшла дієвої формули, аби виграти серед виборців, яких заманює ксенофобський націоналізм «Альтернативи для Німеччини». І він особливо загострений у Тюрингії, де «Альтернатива для Німеччини» отримала більш як под-



Німецькі помірковані жінки-політики не бажають «правішати» під натиском радикальних чоловіків.

війну перевагу голосів на земельних виборах минулого року, що призвело до складнощів із формування уряду в цій землі.

До Крамп-Карренбауер партію ХДС 18 років очолювала Меркель. Нинішню лідерку обрали на з'їзді партії 7 грудня 2018 року. Канцлерка Ангела Меркель заявила, що шкодує стосовно рішення очільниці ХДС Аннегрет Крамп-Карренбауер не балотуватися на посаду голови уряду та у майбутньому відмовитися від посади голови ХДС, але поставилася до нього з повагою. «Я прийняла це рішення до відома, шкодую про нього. Я ду-

маю, що воноалося Аннегрет Крамп-Карренбауер нелегко. Дякую їй за готовність і далі супроводжувати процес пошуку кандидатури на пост канцлера як голова партії», — сказала Меркель.

Канцлерка відзначила успіхи Крамп-Карренбауер на посаді голови партії. Вона нагадала, що у співпраці між ХДС і її сестринською партією Християнсько-соціалістичним союзом (ХСС) були «відомі великі труднощі», які наразі подолали. І зазначила, що продовжить інтенсивно працювати з Крамп-Карренбауер під час висунування нового кандидата від пар-

тії на посаду канцлера, а також в уряді.

Меркель, яка перебуває на посаді канцлера Німеччини з 2005 року, після парламентських виборів наступного, 2021, року йде з посади, і це місце мала зайняти Крамп-Карренбауер. Після її відмови на Німеччину чекають турбулентні часи. Вибори нового лідера ХДС очікуються влітку цього року. Серед найсильніших претендентів на посаду глави партії та майбутнього канцлера називають лідера фракції ХДС/ХСС у Бундестазі Фрідріха Мерца, прем'єр-міністра землі Північний Рейн-Вестфалія Арміна Лашета та міністра охорони здоров'я в уряді Меркель Йенса Шпана.

Як бачимо, широко розрекламована очікувана передача влади «від жінки до жінки» відмінюється. Увага тепер прикута до жменьки чоловіків, які, швидше за все, спрямують ХДС вправо від центру, щоб повернути на свій бік симпатиків прaviх радикалів. Німецьку політику очікують кілька неспокоєних місяців. Не в останню чергу тому, що регіональні вибори вже продемонстрували здатність німецьких ультраправих викликати політичний хаос на найвищому рівні. ■

ЗАГРОЗА

Вірус забрав першу тисячу

В Україну прибуває літак з українцями з охопленої коронавірусом провінції Хубей

Олег БОРОВСЬКИЙ

Кількість померлих унаслідок зараження коронавірусом 2019-nCoV у Китаї зросла за людей добу на 108 осіб і подолала трагічну планку в одну тисячу, сягнувши 1 тис. 16 моделей, повідомив державний комітет з охорони здоров'я КНР у вівторок, 11 лютого. Переважна кількість нових летальних випадків (103) припадає на провінцію Хубей, де розташоване місто Ухань — епіцентр поширення коронавірусу. Одинадцятимільйонне місто вже кілька тижнів живе у режимі суворої ізоляції.

Звільнення постфактум

Після того, як кількість загиблих від коронавірусу перевищила тисячу людей, Китай відсторонив кількох високопоставлених чиновників. Причиною відставок називають несвоечасну реакцію посадовців на ситуацію. Партійний секретар комісії з питань охорони здоров'я провінції Хубей і голова комісії були серед тих, хто втратив свої місця. Заступника директора місцевого Червоного Хреста також звільнили через невиконання службових обов'язків, повідомляє Бі-Бі-Сі. За даними державних ЗМІ, під час спалаху в Хубей та інших провінціях провели сотні звільнень та розслідувань. Але відсторонення не завжди означає, що людину остаточно звільняють. Це також може означати пониження за рангом. Окрім відсторонення від посади, чиновників може покарати Компартія. Смерть лікаря, який попереджав про новий вірус і заклики якого влада намагалася придушити, викликала вибух гніву у Китаї. Пекін направив представників свого найвищого антикорупційного агентства до провінції Хубей для розслідування ситуації довкола доктора Лі. Лідер Китаю Сі Цзіньпін у понеділок зустрівся з лікарями у Пекіні. Після початку епідемії він рідко з'являється на публіці

Китай виправдовується

Загалом у різних провінціях Китаю

виявлено випадки зараження у 42 тис. 638 осіб. Смертність від нього оцінюють на рівні 3%. За минулу добу цей показник зріс ще на 2 тис. 478 випадків, з них 2 тис. 97 у Хубей. Хворіють зараз 37 тисяч 626 осіб, 7 тис. 333 з них перебувають у важкому стані. Виписано з лікарень майже чотири тисячі осіб. Окрім КНР, випадки зараження коронавірусом виявлено ще в 24 країнах світу. Одна людина померла в Гонконгу, ще одна — на Філіппінах.

Посол Китайської Народної Республіки в Польщі Лю Гуан'юань запевнив, що його країна робить усе можливе для боротьби з коронавірусом. За даними Пекіну, наразі на це виділено 10 мільярдів доларів. На пресконференції у Варшаві Лю Гуан'юань заявив, що коронавірусна епідемія в Китаї повинна досягти свого піку від середини до кінця лютого, і це має стати поворотним моментом у боротьбі з поширенням вірусу. За словами дипломата, з епідемією змагається незліченне число китайців. Посол запевнив, що багато мільйонів людей у його країні намагається не виходити з дому або проходити карантин. Звіт Всесвітньої організації охорони здоров'я, опублікований 9 лютого, вказує, що за межами Китаю підтверджено 307 випадків пневмонії, спричиненої коронавірусом нового типу, а це менше, ніж один відсоток усіх випадків захворювання, отже, поки що не можна

говорити про пандемію. Це результат суворих обмежувальних дій Китаю, вжитих у боротьбі з вірусом. Дипломат наголосив, що влада його країни вжила рішучих та швидких заходів у боротьбі із загрозою коронавірусу.

Тим часом у Женеві 11 лютого розпочався дводенний глобальний форум Всесвітньої організації охорони здоров'я, який має на меті виробити заходи боротьби з новим коронавірусом, зокрема скоординувати міжнародні зусилля у сфері розробки методів лікування та вакцин. У заході візьмуть участь близько 400 експертів із різних країн світу, повідомляє «Німецька хвиля».

Ентузіазм дилетантів

Учора, 11 лютого, мав відбутися авіарейс «Київ—Ухань—Київ», яким евакуюють українців з китайської провінції Хубей, що стала епіцентром поширення коронавірусу. Про це повідомило МЗС України. «У зв'язку зі стрімким поширенням територією провінції Хубей небезпечною коронавірусом (2019-nCoV) урядом України прийняте рішення про евакуацію наших громадян зі згаданої провінції, в якій запроваджено карантин, в Україну», — йдеться у повідомленні МЗС. За даними влади, прилетять від 120 до 200 українців, однак цифра може бути й суттєво меншою.

На жаль, сьогодні будь-яка справа, за яку з ентузіазмом беруться дилетанти з «зеленої» команди, насторожує. А їхнє експериментування з епідемією коронавірусу викликає вже навіть не побоювання, а страх. Усі, хто прилетить, мають провести два тижні на карантині. Із Зе-команди вже пролунали голоси, що на карантин варто садити лише тих, хто сам цього побажає. І це не межа безвідповідальності людей, які вхопилися за владні важелі.

Де саме перебуватимуть прибулі з епіцентру зараження, наразі не повідомляють, однак уже відомо, що це буде не лікарня, а санаторій у Київській області. Варто зазначити, що в цивілізованих країнах прибулих з Уханю розміщують в ізольованих спеціалізованих шпиталях. Вивезених із провінції Хубей росіян та іноземців, щоправда, також розмісти-

ли в санаторії поблизу Тюмені. Але попередньо організували там карантинну зону, де вони перебувають під наглядом фахівців, сам санаторій обнесли колючим дротом, а його периметр охороняється військовослужбовцями з автоматами.

Недомовки і недоробки

Враховуючи безвідповідальність та непрофесійність діючої «зеленої» влади, є сумніви, що у нас будуть застосовані подібні попереджувальні заходи для уникнення контактів з карантинним середовищем. У МОЗ розповіли українській секції Бі-Бі-Сі, що є два варіанти, куди розмістять людей з Уханю, але інформація про ці місця не розголошують. На запитання, чи будуть евакуйованих охороняти, там не відповіли, проте зазначили, що під час карантину люди будуть у спеціальних закритих боксованих палатах. Виконувач обов'язків гендиректора Центру громадського здоров'я МОЗ України Ігор Кузін попередив: куди саме допразлять на карантин українців із Китаю, ще узгоджують. Однак уточнив, що це будуть не лікарні: «С дві локації, це заклади санаторно-курортного типу. Ігор Кузін також зазначив, що є і третій варіант локації, який запропонувало Міністерство оборони України. Всі можливі локації — у Київській області. Евакуйовані перебуватимуть під спостереженням до двох тижнів. Транспорт, яким доставлять евакуйованих, продезінфікують, а в літаку замінять фільтри для повітря. За словами Кузіна, за кілька годин цей транспорт будуть безпечно використовувати для інших перевезень. Ось що буває, коли жадоба заробітку затьмарює розум і здоровий глузд.

Як можна зрозуміти, йдеться про повернення до України лише тих українців, які перебувають у провінції Хубей. Досі не зрозуміло, як влада чинитиме з тими 25 українцями, які є членами екіпажу поставленого на карантин у порту японського міста Йокогама круїзного лайнеру Diamond Princess. Станом на вівторок, 11 лютого, на борту лайнера заражених коронавірусом було вже 130 осіб, серед них і двое українців. ■

УРОКИ МИНУЛОГО

«Довелось запить з московської чаші московську отруту»

Українська історія під Москвою — це історія поневолень, принижень і фізичного знищення

Василь ЛИЗАНЧУК,
доктор філологічних наук, заслужений
професор Львівського національного
університету імені Івана Франка

Історія українського народу під Москвою — це один довготривалий ланцюг поневолень, принижень, катувань, фізичного знищення, етнопсихологічного геноциду, безнастанного переслідування української мови, культури, духовності. Логічними ланками цього ланцюга стали анексія Криму та загарбання частини Донецької і Луганської областей...

«Цар не виправдав надій України»

Коли укладалася мілітарна угода між Українською гетьманською державою і Московським царством 1654 року, Україна була цілком незалежною державою. Вона фактично володіла всіма тими ознаками, що загалом характеризують державу: територія, яку охоплювала державна організація; людність, яка не визнавала за собою іншої влади, крім влади свого гетьмана; гетьманський уряд, що здійснював владу на території України; збройні сили — козацьке військо; самостійні міжнародні відносини. Повсюдною потребою були церкви, школи, шпитали. Ними опікувалися як окремі меценати, так і громадянство. Створюють друкарні, де видають не тільки духовні твори, а й навчальні посібники, наукові трактати, літературні й публіцистичні твори. Свобода слова була невід'ємним правом людини — як права на життя.

У Московському царстві у той час панували обскурантні погляди та зловорожа пиха: усе, несхоже з московськими звичаями, сприймалося як еретицтво й зрада православію, вважалося, що чужоземці наче й не люди, а якісь нечестиві істоти, з якими в піст і розмовляти не личить. «Тишайший» цар Олексій Михайлович вимагав од українців у своєму маніфесті «прежде нашего пришествия разделение с поляками сотворите как верою, так и чином; хохлы, которые у вас на головах, постригите».

За цією, на перший погляд, комічною претензією, почалися брутальні порушення царськими чиновниками Переяславської угоди. Коли ж гетьман Іван Виговський (роки правління 1657—1659) став на захист вольностей українського народу, московський цар проголосив гетьмана зрадником. Український уряд у жовтні 1658 р. відповів маніфестом латинською мовою, що був адресований усім урядам Європи. Гетьман Виговський пояснював причини, які спонукали Козацьку республіку вийти з-під царської московської опіки. Адже «...цар не виправдав надій України, не давав їй допомоги проти ворогів, умовлявся Польщею про поневолення козаків, наказав ставити фортецю в Києві, щоб держати наряд у ярмі; царські воеводи відмовляли пошани гетьманові, підтримували бунти, нищили край, фальшиво повідомляли царя про події в Україні. Та зрада підступної Москви видна у всьому: вона готує нам ярмо, насамперед внутрішньою війною, тобто нашою власною зброєю та без нашої вини. Все те ми виявили задля нашої невинності, а тепер вимушені підняти законну оборону та вдатися до сусідів з проханням по допомозі для своєї свободи...»

Маніфест 1658 р. дає зрозуміти, що гетьман Іван Виговський був мудрим політиком, патріотом України, усвідомлював зловорожість Московії,

режим якої виявив неймовірну жорстокість. Царський воевода Баратинський влаштував лови на прихильників гетьмана. На шляхах до Києва поставив три тисячі шибениць. «Князь Баратинський, вирізавши на Україні коло п'ятнадцяти тисяч душ українського населення, питався Московського царя дозволити йому «высечь и выжечь» всіх українців на 150 верст коло Києва...».

Упродовж кількох років царські опричники винищили майже всіх соратників Богдана Хмельницького. Знищено всю численну родину гетьмана Виговського. Гетьманського канцлера Немирича, тоді найбільш освічену людину у Східній Європі, забили його селяни, яких підбурили проти нього московські агенти. Навіть на цьому одному прикладі можна простежити особливу прикмету російського геополітичного месіанізму, який кровавими метастазами охопив нині Кавказ, Молдову, Сирію, Україну, пронизує Європу, Америку, а очільники цих країн, наче зачаровані, не розуміють, що московський месіанізм — це вмільсть зняти поневоленому народові голову так, щоб він цідував катові руку і дякував за визволення. Ця вмільсть — один із проявів цинізму, притаманного російському імперіалізму, цинізму, що межує із садизмом, — зазначив Михайло Добрянський-Демкович. — Є в російському імперіалізмі елементарно дика і zarazом вишукано рафінована, люта ненависть супроти кожного, хто прагне бути вільною людиною і не хоче йти в неволю до «визволителів».

Дуже доречно для характеристики долі українців після Богдана Хмельницького, Івана Виговського та в інші часи процитувати Тараса Шевченка, який у поемі «Кавказ» писав, що «довелось запить з московської чаші московську отруту». Катерина II підступно зруйнувала Запорізьку Січ, перебила все для того, щоб «век и имя гетманов исчезло, не токмо б персона какая была произведена в оное достоинство».

Коли укладалася Переяславська угода між Українською гетьманською державою і Московським царством 1654 року, Україна була цілком незалежною державою.

Українські очільники рано чи пізно були змушені виступити проти Росії

Радянська історіографія завжди подавала Переяславський акт як благо для України, як поштовх до її економічного й культурного розквіту. Михайло Брайчевський переконливо показав, що ті події з 1654 року висвітлювалися у царській Росії, пізніше — в Радянському Союзі неправильно та тенденційно. «Виходило, що протягом багатьох століть український народ боровся головним чином... проти власної національної незалежності. Що незалежне існування було величезним злом для нашого народу. І що, отже, всі ті, хто кликали його на боротьбу за національну незалежність, були... найлютішими ворогами українського народу. Всі конкретні явища в історії України — події, тенденції, діяльність окремих осіб і самі ці особи — все оцінювалося з їхньої позиції щодо Росії. Якщо хтось обстоював ідею «возз'єднання» — здобував позитивну оцінку, незалежно від усіх інших умов; той же, хто брав цю ідею під сумнів або (боронь Боже!) брав участь у визвольній антиросійській, антицарській боротьбі, — одержував



Радянська історіографія завжди подавала Переяславський акт як благо для України.

ярлик «мерзенного зрадника», «ворожого ставленника» і «найлютішого ворога».

В «Історії Української РСР» (т. 1), яка вийшла у світ 1953 р., найвизначніших діячів української історії від середини XVII ст. до початку XVIII ст. оцінювали так: Іван Виговський — «підлий зрадник»; Юрій Хмельницький — «нікчемність, маріонетка в руках пропольської групи української феодалної знаті», а до того ж «турецький ставленник і людина, яка зрадила інтереси народу»; Павло Тетеря — «ставленник і слухняний агент польських панів»; Іван Брюховецький — «демагог», а за іншими відомостями — «зрадник»; Петро Дорошенко — «турецький ставленник», «зрадник», який прагнув «віддати Україну в рабство одвічним ворогам українського народу — султанській Туреччині і Кримському ханству»; Григорій Лисницький і Юрій Немирич «намагалися відірвати Україну від Росії і відновити польсько-шляхетське панування»; Кость Гордієнко — «зрадник»; «демагог»; Іван Мазепа — «підлий зрадник, що продав Україну іноземним поневолювачам», який «зобов'язався перетворити Лівобережжя України в провінцію польсько-шляхетської держави», який «допомагав шведам розоряти і грабувати українські землі»; «ненависний українському народу прихильник шляхетської Польщі» і т. д.; Пилип Орлик

них українців.

Царський уряд разом із московською церквою рішуче виступав проти розповсюдження книг, які виходили у вільних українських друкарнях. Патріарх Іоаким, який люто ненавидів українців, хоч отримав освіту в Києво-Могилянській колегії, наказував у 1677 р. видерти з українських книжок листки, бо вони «несходны с книгами московскими».

Політика ненависті до всього українського, маніпулятивне нав'язування міфу «о притесненні русскоязычного населення» стало інструментом анексії Криму, загарбання частини Донецької і Луганської областей. Якщо чесно оцінювати нинішню суспільно-політичну ситуацію, то московські танки і «гради» спричинили в Україні новітні форми і методи тотального зросійщення. Яскравим прикладом розплати за 28 років ігнорування владою української гуманітарної політики є те, що один із вбивць волонтера Артема Мірошниченка на суді у Бахмуті вимагав перекладача з української мови на російську, бо він, мовляв, не розуміє мову країни, у якій живе. Нагадаю, що юнаки 16 і 17 років, які займалися бойовим мистецтвом, побили до смерті Артема Мірошниченка за те, що він відповів їм українською мовою.

Луганчанин Валентин Торба слушно написав у газеті «День», що небезпека бути носієм української мови в Україні існує давно. Пригадаймо: за українську мову загинули Василь Стус, Олексія Тихий, Ігор Білозір. Тим часом Путін безсоромно нав'язує думку, що він не воює зі своїм народом, бо, мовляв, росіяни, українці, білоруси один народ — «русский» — і Путін його захищає від фашистів, нацистів, українських націоналістів. Тезу про «триєдиний руский народ» породила ще Катерина II. Цей маніпулятивний інтегральний постулат нині також нав'язують не лише окремі політики, журналісти, а й деякі науковці, ігноруючи правду, що росини = українці та московіти = росіяни не одного роду племені, це — різні етноси.

Давньоукраїнська держава Русь уже була відома 838 року. І спадкоємицею Русі = Київської Русі є Україна, а не Московія = Росія. Але як сусідам — треба жити у злагоді, порозумінні та мирі. І справедливий мир між Україною і Російською Федерацією залежить тільки від росіян.

А поки що кожен українець, кожен громадянин України незалежно від національності долею покликаний єднатися під український прапор у боротьбі з російськими ворогами, за цивілізаційний вибір, щоби на своїй землі, як закликав Іван Франко, газдою, не слугою перед світом стати. ■

та інші мазепинці — «зрадники, агенти шляхетської Польщі і шведського короля».

Цей список можна продовжувати. «Серед названих були особи дуже різні за масштабом та характером своєї діяльності — і справді видатні діячі, як, наприклад, Петро Дорошенко, і нікчеми, подібні до Брюховецького або Хмельниченка. Різними були їхні програми і прагнення, — зазначив Михайло Брайчевський. — Однак у спільну компанію вони потрапили за однією ознакою: всі вони рано чи пізно змушені були виступити проти Росії». Саме це було основою для промосковських істориків у виборі дефініцій щодо українських діячів.

Українці та росіяни не одного роду-племені

Не стала на захист українських православних Московська церква, хоч називала українців братами. Таку ж блюзнірську позицію й нині займає патріарх Московської православної церкви Кирил, який благословляє російських загарбників на війну проти України, на знищення православ-

ДО ЮВІЛЕЮ

Відчувати на уроці всіх і кожного

Впоратися з викликами сучасного суспільства може лише вчитель, який отримав належну психологічну підготовку

Тетяна УРИСЬ

Один із «наймолодших» факультетів у Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова — психологічний, йому — лише три роки. Враховуючи той факт, що в Україні запит на психологів та знання з цієї «науки душ» дедалі зростає, сьогодні спілкуємось із деканом факультету психології — доктором психологічних наук, професором, заслуженим діячем науки і техніки України Іриною Булах.

«Кожна дитина унікальна»

■ **Ірино Сергіївно, факультет психології, очільником якого ви є, не так давно створений в університеті, хоча, зрозуміло, що психологічна складова у навчанні майбутніх педагогів є важливою. Розкажіть, будь ласка, навіщо студент-учитель має обов'язково вивчати психологію?**

— Кожен учитель, хоч який би предмет викладав, має володіти психологічними знаннями й уміти компетентно їх застосовувати у взаємодії з дітьми — дошкільнятами, учнями молодших класів, підлітками, старшокласниками. Кожна дитина своєрідна й унікальна. У неї виявляються індивідуальні властивості, які тісно пов'язані з її темпераментом. Із цього випливає своєрідність вияву емоцій, прагнень, бажань, а також особливості управління та поведінки. З усім цим має бути обізнаний учитель.

По-друге, вчитель працює водночас як із класом/групою учнів-особистостей загалом, так із кожною дитиною, яка є індивідуальністю, зокрема. Це складна специфіка взаємодії з дітьми — під час навчання на уроці відчувати всіх і кожного. І, повірте, без спеціальної й професійної психологічної підготовки не зможе працювати з учнями жоден педагог.

Крім цього, соціальні умови життєснування сучасних дітей, їхніх батьків, педагогічних колективів постійно змінюються. Щороку ускладнюються інформаційні технології, розширюються можливості використання інтернету, загалом стають потужнішими впливи мас-медіа на дітей. Виникає важливе питання: як уберекти від перевантаження зайвою інформацією свідомість учнів, яка перебуває у стані формування? Впоратися з такими викликами може лише вчитель, який отримав належну психологічну підготовку.

Зрештою, економічні, політичні кризи, воєнні дії на сході нашої країни, внутрішня міграція, мобільність деяких батьків у пошуках працевлаштування за кордоном — усе це відображається на процесі особистісного зростання молодого покоління, що часто призводить до появи емоційної напруги, глибоких переживань, складних перебігів вікових та життєвих криз тощо. Психологічно підготовлений учитель і шкільний психолог можуть спільно долати подібні труднощі, які трапляються у дітей у період їх шкільного життя.

■ **Але ваш факультет забезпечує не лише читання дисциплін психологічного циклу для студентів усіх факультетів, а й конкретно готує психологів?**

— Так. На нашому факультеті ми готуємо саме психологів, тобто тих, хто може надавати психологічну допомогу та підтримку в межах широкого соціального спектру. Наша мета — компетентно поширювати психологічні знання серед широких верств населення, надаючи професійну допомогу тим, хто конає її потребує. Ідея такої масштабної та різ-

носторонньої підготовки психологів виникла ще 12 років тому в межах факультету соціології, психології та управління. Цьому передувало тривалий досвід роботи викладачів кафедри теоретичної та консультативної психології з досвідченими теоретиками, а особливо з практиками, який показав, що мета, функції, способи діагностики, засоби корекції, особливості надання допомоги і т. ін. у різних життєвих сферах людини для кваліфікованого психолога дуже відрізняються. Можна за прикладом звернутися до професійної діяльності медиків: хірург не зможе замінити гастроентеролога. За аналогією у психології: сімейний психолог не зможе бути активним тренером психологічної діяльності чи, скажімо, психосоматотерапевт бути політичним психологом, або психолог-консультант виконувати обов'язки юридичного психолога.

Дванадцять років плідної роботи кафедри із психології, наполегливість у розробці навчальних програм, відшліфовування тих психологічних дисциплін, які мають читатися за кожним психологічним профілем, привели в результаті до створення й утвердження диференційованих освітніх програм.

«Масмо на факультеті сучасний кабінет психології»

■ **Сьогодні настільки все змінилось, що нове покоління дітей важко втримати за партами і фокусувати їхню увагу довше, ніж 20 хвилин. Студентів, можливо, «вистачає» на довше, але все одно простими лекціями і семінарами їх особливо не зацікавиш. Як виходите з цієї ситуації, якими педагогічними чи психологічними прийомами користуетесь?**

— Зрозуміло, що теорія, хоч якою б необхідною вона була, але її завжди, м'яко кажучи, сприймають без надмірного ентузіазму, але якщо її поєднати з практикою та ще додати кілька різних інноваційних форм навчання, то з'являється і зацікавлення, і бажання, і мотивація навіть у тих, хто не дуже любить навчатися.

Наші студенти не просто вивчають певний програмний матеріал, а беруть участь у різноманітних практиках, воркшопах, квестах, синквейнах тощо. Наприклад, синквейн за темою «Наукові терміни у психології» орієнтований на засвоєння фахової термінології. Студенти, використовуючи психологічні терміни, створюють так звані білі вірші на професійну тематику. Як результат — майбутні психологи глибше пізнають суть психологічних явищ, вивчають їхні властивості, розширюють межі своєї професійної комунікації. Складні семінари з психології мотивації особистості полегшуємо проведення психологічних квестів. У практичних чи семінарських заняттях впроваджуємо різноманітні форми тьюторалів. Студентам подобається спосіб створення інтелектуальних карт чи деревоподібних діаграм, а така форма заняття дозволяє вирішувати творчі завдання, знаходити нові можливості, приймати неординарні наукові рішення. За допомогою психологічних практик студентів спрощуємо власного невербальному інтелекту та отримуємо знання в процесі інтенсивної групової взаємодії.

Так студенти засвоюють теорію, а як формуються у них практичні навички?

— Ми маємо на факультеті сучасний кабінет психології, що дає нашим студентам не лише можливість отримати психо-



Ірина Булах.

логічну підтримку у вирішенні своїх особистісних проблем за необхідності, але також дозволяє відчувати себе в ролі фахового психолога. Ми розуміємо, що для студента надзвичайно важливим є занурення у практичне поле майбутньої професії. Саме тому розпочинаємо цей процес уже з першого курсу. Для цього на факультеті проводиться ознайомча практика, яка дозволяє побачити, де і як працюють психологи, як облаштовані їхні кабінети та які взагалі існують галузі психології, де згодом вони зможуть себе реалізувати. У наступні навчальні роки ефективність теоретичних знань студентів перевіряють у процесі психодіагностичної практики: пробують самостійно проводити та інтерпретувати психологічні тести та методики, допомагають психологу-керівнику практики у його повсякденній роботі.

Далі — психоконсультативна практика. Як стверджують студенти, для них вона є одним із найцікавіших та найвідповідальніших етапів, адже саме тут вони проводять свої перші психологічні консультації. Звісно ж, вони це роблять під контролем психолога. І, врешті, психокорекційна практика, коли студенти четвертого курсу вже не просто проводять тести та консультації, а спільно з психологом розробляють програми корекції того чи іншого явища або стану, а потім втілюють їх на практиці.

«Психолог допомагає і дітям, і дорослим»

■ **Чим саме займається психолог, якого готують у Драгоманівському університеті?**

— Загалом він допомагає і дітям, і дорослим. Усе залежить від місця його роботи. У садочках, школах, наприклад, психолог працює з «проблемними» дітьми та підлітками, допомагає врегулювати конфлікти у колективі, якщо такі виникають (маю на увазі, як дитячий, так і педагогічний), може проводити тренінги стосовно творчого зростання і професійної самореалізації для вчителів/вихователів, створює сприятливу атмосферу у педагогічному колективі, а також налагоджує міжособистісну взаємодію серед учнів, консультує вчителів і батьків із питань психічного й особистісного зростання дітей, здійснює профілактичну та корекційну роботу тощо.

Крім того, психолог може бути не лише дитячим, а й корпоративним, і працювати у певній організації чи приватній фірмі. У його обов'язки входить підвищення ефективності діяльності працівників організації, підбір фахівців із необхідними здібностями, особистісними

якостями й компетентностями.

У центрах реабілітації, спеціалізованих кризових та соціально-психологічних центрах працює психолог-реабілітолог переважно над відновленням, корекцією чи компенсацією порушених функцій особистості. Він розробляє реабілітаційні програми для особистості та її родини, надає допомогу у процесі відновлення втрачених психічних можливостей, внаслідок переживання екстремальних подій або непродуктивного переживання життєвої кризи.

Соціальний психолог надає допомогу в адаптації особистості у критичних, стресових соціальних та особистісних ситуаціях, здійснює профорієнтацію та професійний добір, аналізує психологічні механізми виникнення соціальних масових явищ, масових станів і настроїв громади, моделює поведінку малих і великих груп.

Психолог-консультант здійснює індивідуальне та групове консультування особистості різних вікових категорій. У сфері його професійної компетентності — питання з розв'язання особистісних проблем, подолання життєвих труднощів і негараздів тощо.

Сімейний психолог-психотерапевт провадить психологічну підготовку партнерів до створення сім'ї, до народження дитини, її виховання та розвитку, здійснює психологічне посередництво в укладанні шлюбних контрактів та при розлученнях, надає психологічний супровід батьківства.

У тренінгових компаніях та тренінгових центрах психолог-тренер здійснює активне психологічне навчання поведінкових навичок особистості, необхідних для її конкурентного функціонування в навколишній дійсності, сприяє подоланню стресів, активізує рівень самостійності, допомагає людині у кризових ситуаціях приймати життєво важливі рішення.

У політичних структурах, PR-агенціях, громадських організаціях політичний психолог забезпечує психологічний супровід політичних партій, політичних та громадських лідерів, членів організацій щодо створення їхнього позитивного іміджу, політичної пропаганди та агітації. Працює політичний психолог консультантом, коучем політичних і громадських організацій.

Надзвичайно популярною на сьогодні є діяльність соматопсихотерапевта, який здійснює психотерапію психосоматичних розладів та захворювань, виникнення яких збільшується у зв'язку з розширенням кола психотравматичних факторів сьогодення (природні катаклізми, збройні конфлікти, терористичні акти), зі зростанням різних зловживань (алкоголь, наркотичні та токсичні речовини).

Усіх цих фахівців готуємо на нашому факультеті.

Крім того, ми ще пропонуємо абітурієнтам спеціальність «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», де вони отримують належний арсенал психологічних знань та кваліфікацію фахівця з інфокомунікацій та управління проектами й програмами. Такий набір компетенцій забезпечує особистості широкі можливості для працевлаштування, адже студенти з підготовкою за цією освітньою програмою володіють особливостями політичних, культурних, освітніх, соціально-економічних процесів країн та регіонів світу, дипломатичними роздинками, техніками ведення міжнародних переговорів тощо. ■

МАЙТЕ НА УВАЗІ

■ **У світі роль психолога у суспільстві надзвичайно вагає, а чи часто звертаються по психологічну допомогу до фахівців українці?**

— Більшість українців вважає, що не потребують психологічної допомоги і намагаються зі своїми страхами, стресом, невпевненістю боротися самостійно. Але сьогодні соціальні перипетії сильно загострюються, що пов'язано зокрема й із воєнними діями на сході країни, безробіттям, мобільністю населення у пошуках роботи, перенасиченням інформаційного простору, в межах якого з'явилися різні залежності, зокрема, віртуальна. Як стверджують психологи-практики, нині запити до психологів у громадян нашої країни зростають. Тож можемо стверджувати, що у сучасних людей все-таки підвищилася психологічна культура, і вони вже усвідомлюють, що без компетентної допомоги не обійтись.

Людина, яка не звертається до психолога, навіть коли є дуже нагальна у цьому необхідність, найчастіше втрачає надію, не може вирішити складні життєві ситуації. При цьому, якщо такі ситуації довготривалі, то в людини може виникати навіть життєва криза. Все це є тією підставою, яка мотивує звернутись до психолога. ■

МОТИВАЦІЯ

Ольга Терещук: Знання англійської відкриває перед вами не лише нові країни, а й нові кар'єрні сходинки,

або Вивчити — і не забути

Дарина БАЗАЛУК

Пообіцяли собі почати вчити англійську з нового року? Під час співбесіди після запитання про знання мов сором'язливо опускаєте очі? А за кордоном уникаєте спілкування з іноземцями? Переважна більшість українців вчить англійську ще зі школи, але вільно нею не говорить. Чому так? Журналістка «УМ» розпитала одного з найкращих викладачів англійської з 15-річним досвідом, власницю мовної школи Vanilla English Ольгу Терещук.

Ви «спікаєте»? Та де там

■ Більшість людей вчить англійську роками, особисто я — вже понад 10 років (школа, університет), але досконало її досі не знаю. В чому проблема, на вашу думку?

— У тому, що саме вчать, а не говорять нею. Ми ж не живемо в англomовному середовищі, тому мова швидко переходить у пасивну. Щоб підтримувати рівень та розвивати його, доводиться докласти деяких зусиль — ходити на заняття чи розмовні клуби, дивитися англomовні відео, читати, знайти з ким практикувати мову поза заняттями.

■ Чи варто вірити оголошенням про вивчення англійської за місяць? Це можливо?

— Залежить від того, що ми вкладаємо в поняття «вивчити». За місяць можливо побудувати гарний «фундамент», особливо якщо займатися щодня (хоча б 4-5 занять із викладачем на тиждень). За місяць можливо освоїти основні граматичні часи та теми. Це якщо вчитися з нуля. Можна підготуватися до поїздки в іншу країну чи до співбесіди. Але для поглибленого та неспішного вивчення потрібно 4-6 місяців. Крім того, мову треба постійно практикувати та вдосконалювати. Навіть викладач із високим рівнем втратить свої навички та забуде лексику, якщо не практикуватиме мову. Вивчення мови — це не тільки корисно для подорожей та заробляння грошей, а також гарний тренажер для нашої пам'яті, тож є цінним внеском у наше здоров'я. Тому раджу зробити вивчення іноземної мови своєю корисною звичкою і не шкодувати на це часу.

Гортайте паперові книжки — це корисно

■ Для вивчення англійської одних курсів недостатньо, тут потрібні ще хороші навчальні книжки. Як обрати найефективніші та найцікавіші підручники для вивчення англійської?

— Це має робити викладач, який на цьому знається. Тож, коли обираєте школу, завжди цікавтеся, за якими підруч-

ками працюють і якого вони року видання. Це дуже важливий аспект, до речі! Нові підручники містять теми та лексику, яка максимально відповідає сьгоднішнім реаліям. Цікавий підручник мотивує. А якщо учневі цікаво, він буде навчатися, а викладач буде заробляти. Всі мотивовані і задоволені. Вибору підручників я приділяю особливу увагу і обожнюю це. Купую найновіші для своєї школи, як тільки вони виходять. Наприклад, із дорослими ми працюємо, в основному, за підручником English File. Це дуже ефективний та цікавий курс. Наприкінці 2019 року вийшло кілька рівнів четвертого видання цього підручника, які ми відразу ж закупили і почали за ним працювати. Я вважаю, що для того, щоб викладач ефективно навчав учня, йому має бути цікаво викладати. А як може бути цікаво працювати з одним і тим самим підручником роками? Наші викладачі завжди в курсі новинок та цікавинок. Ми регулярно відвідуємо семінари та тренінги для викладачів, удосконалюємо свої знання.

■ Для особливо зайнятих людей є можливість вчити англійську онлайн. Це ефективно?

— Це заощаджує час на дорогу, а також іноді й кошти. Але є кілька але. По-перше, інтернетз'язок може перешкодити, що негативно впливає на якість заняття. По-друге, онлайн-заняття, в основному, індивідуальні, тому підходять для тих, хто хоче займатися сам із репетитором. Крім того, заняття онлайн не дисциплінують учня так, як заняття в офісі. Я особисто надаю перевагу заняттям офлайн. Для мене є важливим зв'язок із кожною учнем, адже я в кожного вкладаю часточку своєї душі, не тільки знань. А для тих, хто хоче заощадити час на дорогу, підійдуть корпоративні заняття на робочому місці. Наші викладачі виїжджають в офіс компанії та проводять заняття відразу для кількох груп чи індивідуальних студентів.

Ігри, в які грають люди

■ Зараз багато говорять про навчання через ігри. Чи можна це застосувати і у вивченні англійської?

— Це необхідно застосовувати у вивченні англійської. Причому не тільки з дітьми, а й з дорослими. Оскільки ми спеціалізуємося саме на навчанні дорослих, з певністю скажу, що ігрові елементи на заняттях приносять неймовірні результати! Учні просто біжать на заняття. Набагато краще запам'ятовують та колекціонують стікери, щоб отримати подарунок наприкінці курсу,



Ольга Терещук.

з нетерпінням чекають на нову гру! Я своїм учням часто придумую ігри сама, спираючись на їхній рівень знання мови та вподобання. Але зараз можна знайти ігри на будь-який смак та вік в інтернеті. Тож я закликаю всіх викладачів не лінуватися, хоча б періодично знаходити цікаві ігри для навчання та радувати своїх учнів. А це — хвалити! Наші вчителі та викладачі у своїй більшості такі скупі на похвалу, на жаль. Хваліть учнів, заохочуйте їх — і отримаєте кращий результат та більший прибуток. Невже це так важко?

■ Кому англійська потрібна найбільше, яким професіям?

— У наш час англійська потрібна всім, хто має хоч якісь амбіції щодо подорожування та кращого заробітку. Професії, яким ніяк не обійтися без володіння англійською, це — IT-сфера, керівники компаній, менеджери великих компаній, журналісти, маркетологи, веб-дизайнери.

Форма визначає зміст

■ Як подолати ліню і не закрити вивчення мови вже через місяць?

— Зазвичай через місяць кидають ті, хто прийшов вивчати мову «просто для себе», не маючи чіткої мотивації. Часто говорять: «Я місяць займалася на курсах і не бачу результату, тому покинула». В чому ж проблема? В першу чергу, у викладачі чи курсач, які людина обрала. Тестуючи клієнта, викладач має не тільки перевірити рівень знань та підібрати графік навчання. Хороший викладач повинен також з'ясувати мету вивчення іноземної мови, а якщо учень не певен («ну просто захотілося вивчити/покращити рівень»), допомогти йому віднайти цю ціль. А в процесі навчання показувати учневі його досягнення, мотивувати.

Також можна періодично змінювати формат занять, переходити з індивідуальних у гру-

пу чи навпаки. Самому ж учневі необхідно розподіляти навантаження рівномірно, не кидатися заповнити вивчення мови весь свій вільний і навіть робочий час. Бо таке старання може призвести до швидкого вигорання та втрати інтересу до навчання, перенасичення. Також необхідно заохочувати себе та винагороджувати за досягнення. Перш за все, купіть гарний підручник (не електронний варіант), який приємно погортати та роздивитися яскраві фото і картинки. Крім того, в таких підручниках завжди є диск або посилання на додаткові відео та різні цікаві матеріали як бонус. По закінченні кожного місяця навчання, наприклад, балуйте себе подарунком, а по завершенні рівня — пообіцяйте собі подорож на кілька днів чи похід у спа-салон.

Сам собі викладач

■ Чи можна вивчити англійську самому, якщо немає часу і грошей на курси?

— Це можливо, якщо ви дуже дисциплінована та завзята людина. Зараз є величезна кількість ресурсів та додатків для вивчення іноземних мов.

Але для того, щоб якісно навчатися та не витратити купу часу на пошуки матеріалів, щоб правильно підібрати рівень та специфіку занять, щоб контролювати та відстежувати прогрес, потрібен викладач. Інакше можна втратити багато часу, зневіритися у своїх можливостях та відбити бажання вчити мови.

■ Як не вбити бажання і мотивацію під час вивчення іноземної?

— Єдиний шкільний предмет, який мене батьки не змушували вчити у школі — англійська! Можливо, саме тому він давався мені найкраще. Бо це не було примусом, а йшло від душі. Перша порада, як не вбити бажання і мотивацію — знайти підходящого викладача або наставника для вивчення. Це людина, з якою ви будете бачитися регулярно впродовж певного проміжку часу, тому вона має бути приємною, відкритою, професійно і творчо підходити до своєї роботи та заохочувати вас. Друга порада — зв'яжіть вивчення іноземної з вашим хобі. Наприклад, якщо ви захоплюєтесь спортом, цікавитесь здоровим харчуванням чи самопізнанням, дивіться відео на ці теми англійською. Навіть коротенькі відео по 10 хвилин принесуть чимало користі та задоволення! ■

До наших читачів

На відміну від електронних ЗМІ, друківані видання дуже дороговартісні у виробництві. Кожен номер газети — це папір (імпортований, тому недешевий), друк і доставка Укрпоштою, на які в останні роки постійно зростають ціни.

«Україна молода» всі ці роки витримувала конкуренцію на газетному ринку, попри тягар збитків і мізерні зарплати співробітників, намагалася не підвищувати передплатну і роздрібну ціни, аби наша об'єктивна інформація була доступною для читачів. Певне зростання вартості за 2019-2020 роки — це збільшення частки відрахувань Укрпошти при тому, що до її роботи з доставки видання безліч претензій.

І сьогодні редакція перебуває в непростому фінансовому становищі. Тому звертаємось до всіх прихильників «України молоді» підтримати улюблену газету в силу своїх можливостей. Надто ми сподіваємось на український бізнес.

Банківські реквізити для перерахування коштів:

ПП «Україна молода»

ЄДРПОУ 25593633

р/р UA 133510050000026005557338100

АТ «УкрСиббанк», МФО 351005

Призначення платежу: благодійний внесок на розвиток газети.

Вдячні за підтримку.

■ ЗУСТРІЧ ДЛЯ ВАС

«Література має ставити десятки проблем»

Професор Василь Яременко — про важливість героїки в сучасній літературі, важку ціну помилок у літературознавстві і повернення талановитих українських письменників із забуття

Юлія КОСИНСЬКА, Олег КРУК

Сім років тому ми говорили з Василем Яременком про історію і сучасність української літератури (див. «Україну молоду» №153 від 16.10.2012 року). Однак пам'ять Василя Васильовича зберігає таку кількість інформації, що потрібні десятки інтерв'ю, аби його знання, досвід, спогади стали доступними для всіх українців. Від часу нашої попередньої зустрічі ситуація в країні кардинально змінилася. Тож перше запитання стосувалося українсько-російської війни на Донбасі.

«Перша стадія затемнення нації — забрати в неї ідеологію, свідомість і світогляд...»

— Мої брати після війни відбудували Донбас. Це українська земля, зрошена українською кров'ю, чи ми дозволимо, щоб там якась наволоч танцювала? Кажуть, там мирне населення! Яке? Те, що кричало «Росія, Росія», те, за спинами якого ішли бандити і стріляли по українських воїнах? Це мирне населення? Ця публіка, що збралася в анклавах і нищить усе українське, це соціальне дно, від неї спасу немає. Там, де хочуть створити Новоросію, це східні українські землі. Звідти ще київські князі половців ганяли, аж до Ростова, і пили воду із Дону шоломами. Історія повторюється, нам теж треба зробити те, що робили наші предки, — вигнати.

Путін збирає по всій Росії покидьків — соціальних, ідеологічних — і посилає їх убивати українців. А у нас на війну ідуть найкращі... І коли це відбувається роками, то я вбачаю в цьому державну політику. Не тільки Путін, а й наші можновладці докладають до цього руку. Кращих убивають на фронті, кращим створюють такі нестерпні умови, що вони покидають рідну землю та ідуть за кордон. А коли залишиться публіка, яка не зможе ні спротиву чинити, ні активно діяти — з нею можна робити, що хочеш. Їх легко купити подачками, скупити їхні голоси на виборах — бо ця публіка, яка лишається, — це злидні.

А злидні — це база для тих покидьків, які рвуться до влади чи круяться біля неї. Потрібна література, яка б викривала це. Бойова література, наступальна. Ніщо так не в'яже покоління і віки, як героїка. Вона найбільш стійка та ефективна в ідеологічному плані. Її естетичному.

Адже перша стадія затемнення нації — забрати в неї ідеологію, забрати в неї свідомість і світогляд. А як без ідеології формувати ідеал — суспільно-політичний, естетичний? Зловмисники позбавили нас ідеології. Це свідомо, спрямована на розкладання суспільства, на знищення нації.

Бійці з АТО пишуть, політвідділи звертаються — дайте нам книжку. Сергій Гальченко та видавничий відділ Інституту літератури започаткували добру справу — створити «Бібліотеку українського воїна». Я підго-

тував три книжки для цієї серії — Василя Симоненка, Бориса Грінченка, Юрія Липи. Однак, що цікаво, держава побачила і відразу поклала на це руку. Ми, мовляв, у ручному управлінні визначатимемо, що видавати і кого видавати. Зі 182 сторінок Василя Симоненка залишили 112.

■ Схоже, що і в літературі верхівка йде тим же шляхом?

— У нас відсутня державна політика щодо літератури. Чи за 25 років останніх держава видала хоч одного класика? Їх треба видавати кожні 10 років — повні зібрання творів. Це світова практика. А в деяких країнах і через кожні 5 років перевидають. З 1917 по 1927 роки в Україні виходили різні серії книжок: робітничі бібліотеки, бібліотеки оповідань, повісті, поезії. Друкували світову класику — твори, які зараз, на жаль, не читають — Джозеф Конрад, Анатоль Франс, Джек Лондон. Усе йшло масовим накладом! Були сотні бібліотек. У 1930 році вийшла тритомна антологія з малюнками Кричевського — всіх письменників подали образами, щоб їх пам'ятали, щоб читачі їх упізнавали. Почалося навіть видання літописів. Це була політика національної української інтелігенції. Хоча слід сказати, що робили це не комуністи, а боротьбики. Пізніше їх усіх знищили, як потім нищили все українське.

А нині? Літературні пам'ятки Київської Русі створені в Києві, але жодна з них не перевидавана в Києві. Автори пишуть про Київську Русь і посилаються на праці московських аспірантів, які досліджують ці твори. В Інституті літератури немає відділу літератури Київської Русі! Коли я запропонував створити такий відділ, колеги з інституту обурились: вважаєте, що ми не спеціалісти? Вважаю, що ні. Бо якщо пишуть, що серед пам'яток Київської Русі є і сліди українські, то я питаю: а чи там це є сліди? За всі роки незалежності ми не створили українського прочитання наших національних пам'яток. Я вже не кажу про те, що ми не відшуковуємо слідів нашої історії та культури в пам'ятках інших народів.

Колись у 1960-х роках я запросив двох знайомих робітників на вечір Василя Симоненка. Там звучали патріотичні вірші й пісні. Після закінчення вечора мої знайомі питають: і це все? — А що ще? — А автомати де роздаватимуть? Нам потрібна патріотична пісня. А що ми чуємо з ефірів? «Не питай мене чому, не питай навіщо, ти лишив мене саму там, де вітер свище?». Ось таку «літературу» я не сприймаю, відкидаю, а вона атакує нас масово.

В Україні немає ніякого регулювання, мовляв, видавайте, що хочете. Ось і видають, і співають, що хочуть. Поки не повернемо пісню і мелодію, нація буде вироджуватися. Це моя думка. Потрібно, щоб сучасна література говорила на весь голос.

На жаль, бідність відучи-



■ ДОСЬЄ «УМ»

Василь Васильович Яременко

Народився 12 лютого 1932 року в місті Сінно Вітебської області (Білорусь). Туди батько вивіз родину, рятуючи від голоду. 1936-го сім'я повернулася в Україну, а наступного року батька репресували. Дитинство пройшло в селі Загрунівка Зінківського району та селі Воскобійники Шишацького району на Полтавщині.

Закінчив Великосорочинське педучилище (1951), Київський педінститут (1961) та аспірантуру при ньому (1964), де працював асистентом кафедри історії української літератури.

У 1966—2001 роках викладав історію літератури на філологічному факультеті Київського національного університету ім. Т. Шевченка, в якому пройшов усі етапи науково-педагогічної кар'єри: викладач, доцент, професор і сформувався як учений-літературознавець. Автор понад 300 публікацій з історії української журналістики, історії літератури, лексикографії.

Лауреат премії ім. Г. Сковороди (1993), премії «Дружба» (1995), ордена «За заслуги» III ст. (2002).

Володіє словачкою, польською, німецькою, чеською, старослов'янською мовами. Хобі — поезія, вчить вірші напам'ять.

ла людей читати. Ми говоримо про літературу тоді, як втратили читача. У мене велика домашня бібліотека — до 15 тисяч книг. Серед них — тисяча книжок, які видавалися невеликим накладом (200 примірників) ще в ХІХ столітті. Скажімо, «Київська старина». У мене лежить кілька примірників 1882 року — нерозрізані. Від того часу до сьогодні — уявіть! — журнал невиробував. Журнал, проймаючи нашим болем, нашими проблемами, нашою історією, етнографією, фольклористикою, яку більшовики знищили, бо то була загрозна для них наука, адже етнографія виокремлювала особливості народу. І досі ніхто не усвідомлює, що етнографія треба викладати в усіх вузах. Технічна інтелігенція не має бути бездуховною. Література має ставити десятки проблем.

«Я за люстрацію у сфері освіти й науки»

■ Чи є якийсь вихід із цього багатолітнього глухого кута, на вашу думку?

— На жаль, маємо невігластво на всіх рівнях. Простий приклад: науковець Академії наук пише передмову до творів Гого-

ля і вказує, що Микола Гоголь підписував свої твори чогирма «О». Це жах. Адже Гоголь підписував свої твори трьома (!) «О» — Гоголь-Яновський, саме скільки букв «О» було в його прізвищі. І оте четверте «О» для мене стало великим нулем науковості літературної дами. Я чекаю, коли в нас відбудеться люстрація у сфері освіти й науки. Якщо ми хочемо бути державою — нам треба очистити й науку, і освіту.

Колись про мене готували статтю і запитали — що написати, що ви зробили як літературознавець. Кажу, поставив дві коми, і вони на своєму місці. Помилка в літературознавстві дорого коштує. Як колись Павло Попов, пишучи про Сковороду, зробив низку помилок, то далі всі ці помилки множили — і ніхто не піддавав ревізії написане. Поки Леонід Махновець не натрапив на одну помилку, а далі став перевіряти за документами — і з того вийшла зовсім інша біографія Григорія Сковороди.

Я готував книжку для дітей у «Шкільній бібліотеці» про творчість Івана Франка. Почав читати «Вічний революціонер», і щось мені муляло. Як міг Франко написати: «І цезнуть сльози,

«сум», нещастя». Таки пішов в архів, а там написано — цезнуть сльози, сум нещастя. Тобто після «сум» немає коми! А це міняє весь зміст і спрямованість. Навіть у 50-томнику нашого класика тиражується помилка. Так я вперше у «Шкільній бібліотеці» прибрав зайву кому в творі Каменяра.

Ніхто не йде до першоджерел, не звіряє. Сьогодні у науковців нехить до першоджерел. Вироджується наука. Інтернет відкрив, нахалав різної інформації, скомплював — ось вам «наука». А архіви лежать непрочитані, нікому не потрібні.

Вивчаючи творчість Бориса Грінченка, я ознайомився з його листуванням із Ганною Барвінок. Вона померла 1911 року, але архіви збереглися — понад 2,5 тисячі листів. І вони від 1911 року ніким не прочитані. «Мемуарно-епістолярна галактика Ганни Барвінок» — так я назвав статтю про неї. Справді галактика: Шевченко, Куліш, Костомаров, той же Грінченко. У кожному листі про них згадується. У нас є Інститут літератури, різні культурологічні установи та безліч культурологів — і ніхто не прочитав цих листів! А такі листи — це жива історія. Як казав Іван Франко: література — це не тільки продукування книжок, а й можливість живого обміну між письменниками, листування між ними. Ганна Барвінок, казав Клим Поліщук, наша літературна бабуся, представниця найвищого реалізму, бабуся української літератури.

Повертають письменницю Україні ентузіасти. Іван Корсак видав книжку «Перстені Ганни Барвінок», але там більше про Пантелеймона Куліша. 2011 року у Львові вийшов перший том Ганни Барвінок «Народні оповідання». Ми із Василем Шендеровським за свої кошти видали двотомник письменниці.

«Очевидна інтелектуальна занедбаність нашої літератури»

■ Стежите за сучасним літературним процесом?

— Мені подобаються твори Павла Вольвача, Василя Слапчука. А шістдесятники слабнуть, муза Павличка безсила. Хоча слід сказати: велика література і досі тримається на шістдесятниках. А, скажімо, зараз Василя Шкляра розкручують, то це література на рівні учня середньої школи.

Якби ми знали те, чого не знаємо, — то мали б те, чого не маємо. А знаємо ми, на жаль, дуже мало. Андрій Ніковсь-

■ ШИРО КАЖУЧИ

«Це картина міжлюдських стосунків...»

— Яка в нас байдужість до літератури і людини, яка в літературі працює. Я пішов з університету 2001 року — після операції на серці не міг читати лекції. Тодішній ректор Віктор Скопенко і не хотів відпускати, але сказав: здоров'я підводить — то що ж. Я перейшов на суто наукову роботу. В університеті допоміг організувати три кафедри: фольклористики, української літератури й шевченкознавства. Майже 19 років минуло, працюю, видаю книжки, щось читаю — і за цей час хоча б листівкою привітали з днем народження чи іншим святом, чи з виходом книжки, якою вони користуються. Я не честолюбива людина — йдеться про ставлення. Хоч би раз запросили на кафедру чи прочитати лекцію. Це картина міжінтелігентних, міжлюдських стосунків у сучасній Україні.

кий ще в 1920-х пояснив, чим відрізняється український письменник від європейського. Український письменник не потребує приміток. А Бальзака, щоб видати, потрібен такий же том приміток. Це свідчить про рівень, інтелектуальну наповненість письма українського письменника і європейського. Очевидна інтелектуальна заведбаність нашої літератури. У ній немає філософської жилки.

Я давно обрав собі свою нішу в літературознавстві: витягти із забутих письменників, які були заборонені, знищені. Реабілітацію розпочав із Бориса Грінченка. Ще в 1963 році Рильський і Білецький пробили у ЦК компартії дозвіл на видання двотомника Грінченка. І так випало, що займатися цим проектом доручили мені. Так я почав реабілітацію письменників. І відтоді кого б я не видавав, це були забути, знищені письменники.

Коли почалася перебудова Горбачова, Юрій Семиволос, редактор газети «Молода гвардія», зустрів мене на вулиці і каже: Василю Васильовичу, одне діло — лекції читати, а інше — плуга перти. Я даю вам сторінку в газеті — пишіть, що хочете». Тож я почав вести рубрику «згадаймо поіменно». Там я реабілітував уперше Павла Филиповича, Спиридона Черкасенка, Миколу Хвильового. Видав книги Григорія Чупринки, Володимира Свідзинського, Олександра Олеся.

Коли я працював у Міжрегіональній академії управління персоналом, то заснував там «Бібліотеку українознавства», вийшли 22 книжки: Дмитра Донцова, Миколи Міхновського, Олени Пчілки та багатьох інших... Щоб якимось боротися з різною попсою та містикою, започаткував у МАУП також «Бібліотеку української героїки». Вийшло 16 книжок, приміром тритомник Олелька Островського — надзвичайно талановитого режисера, актора, прозаїка, драматурга.

■ А кому із забутих письменників «пощастило» в останні роки?

— 2015 року видав чотири томи творів Андрія Ніковського. Це був талановитий, навіть геніальний письменник. Міністр закордонних справ в уряді УНР. Коли пішов із поста міністра, переїхав у Берлін і там знайшов можливість перевидати словник Грінченка, «Сонячні кларнети» Павла Тичини, видав надзвичайно важливу працю «Слов'янський світ» у трьох томах. Це енциклопедія слов'янського світу до 1922 року. У 1920-х роках його вважали найталановитішим українським літературознавцем, критиком, істориком, публіцистом, журналістом. Його підхід: літературна критика має бути самодостатньою, має читатися, як художня література. На жаль, устиг він видати тільки одну книжку і ту незавершену. Її назва «Віта Нова» («Нове життя» — з італійської). Але послухайте, який епіграф він поставив до своєї книжки «Слава тобі, нове життя, приречені на смерть вітають тебе!» Він уже відчував, що це нове життя, яке прийшло, призведе до гибелі його покоління. 1924 року він повернувся в Україну (його загітував Єфремов), почав працювати в комісії з видання «Словника живої української мови». Написав працю спогадів. Після арешту йому давали завдання писати характеристики діячів, мав колосальну пам'ять. Автобіографію закін-

чив у день, коли йому вручили звинувачення, і писав цю біографію вже не для слідчого, а для нас. За процесом СВУ йому дали 10 років на Соловках. Коли відсидів, приїхав у Ленінград, там жила його донька, її туди забрали, на навчання, віддали заміж за морського офіцера. А Владко — син — загинув у Києві при загдових обставинах. Усе робилося для того, щоб Андрія Ніковського не тягнуло до Києва.

Він написав багато передмов. У 1924-29 роках фактично виклав історію української літератури у своїх передмовах. Їх прочитання дуже несподіване, читаються вони, як художні твори. Ще зі школи пам'ятаємо, що Микола Джеря — борець проти кріпацтва (те спалив, того побив). А Андрій Ніковський раптом пише про Миколу Джерю, що це наш український Одиссей. Несподівано! Він був не просто освіченим — був мислячою людиною, талановитою, у нього багата мова.

«Українського прочитання літератури Київської Русі як не було, так і немає»

■ Ви згадали про літописні часів Київської Русі, в яких начебто й досі не знайшли нічого українського. Чи могли б розказати детальніше?

— Микола Сулима вже в часи незалежності видав книгу «На горах київських» і написав у передмові, що серед пам'яток Київської Русі є сліди й українські. А я питаю: пане Микола, а ще чий сліди там є?

На початку 1990-х я читав лекції вчителям. І коли сказав, що в літописах Київської Русі немає жодного російського слова — є старослов'янська лексика і є українська, — мене ледве не побили. «Ето націоналізм», — кричали. Я витримав, дочекався, доки вони виплеснули пару, висловили обурення, і питаю: «А де б воно могло там узятися? Ось ви подумайте, дайте відповідь, а тоді будете мене звинувачувати. Чи є «кнут» у літописах? Немає. Що є? Батіг. Чи є в літописах «рожь»? Немає. Є жито. Є гілля, сніг. Вся побутова лексика — українська.

Той грамотій, що писав літописи, вчився в Константинополі. І там, де текст стосується релігійної чи філософської теми, — там пише старослов'янською мовою. Цьому його вчили, він знав богословські тексти. А приїхав додому і йому треба написати: в Києві, на Оболоні, знайшли тіло дитини утопленої. Він пише — «і виловили коша риболови дитя чудне в неводі». Не рибачки — а риболови! Оце вам українська мова XI-XII століття. А російської тоді ще не було. До них старослов'янська через Київ прийшла.

Я був причетний до видання «Повісті минулих літ», яку переказав Віктор Близнець. Її 1980 року надрукували в журналі «Вітчизна», пізніше у видавництві «Веселка». Потім я побачив, що він не за літописом переказав цей твір, а за виданням Дмитра Ліхачова для російських дітей «Рассказы русских летописей». Тоді інакше видати не було можливим. А зараз?

Чому «Повість временних літ»? Бо в той час, коли її писали, було майже 200 літочислень на Русі. І літописець не приводив події до спільного знаменника, а уклав «временних літ» — тих, які по різному числяться. Це все треба прочитувати. Бо українського прочитання літературної спадщини Київської Русі як не було, так і немає. ■

РЕЗОНАНС

Битва за бібліотеки

У Херсоні хочуть пустити «з молотка» чотири бібліотеки та звільнити 75 бібліотекарів



Бібліотеки залишаються громадсько-культурними центрами.

Ірина КИРПА

У центрі південного міста Херсон на масові акції протесту вже другий тиждень поспіль виходять працівники бібліотек — закладів, які намагаються продати за аукціон. Містяни підтримують бібліотекарів та оцінюють рішення народних депутатів міськради не інакше, як зухвалу спробу рейдерського захоплення комунального майна. Працівники закладів, які потрапили під незаконне скорочення, вже написали відкритий лист до Міністерства культури України.

Насторожує те, що однією з перших потрапила у список неугодних прекрасна бібліотека у центрі Херсона, відома містянам уже понад 50 років поспіль. Нещодавно там зробили хороший ремонт, поставили металопластикові вікна та двері, завезли нові меблі, — і лише після цього народні обранці несподівано зацікавилися приміщенням. Моментально вийшов документ за підписом чиновників Херсонської міськради: бібліотеку закрити за непотрібністю, а людей — звільнити!

— До складу комісії херсонської депутатів свідомо не включили жодного представника нашого ОСББ, — обурюється глава ОСББ Олексій Лізунов. — Швидше за все, там вирішують свої шкурні питання, тому що приміщення на 90 квадратних метрів у центрі Херсона деяким ділкам спокійно спати не дає.

Якщо депутати Херсонської міськради все-таки зважаться виставити на аукціон відразу чотири бібліотеки: №24 і №7 (дитяча), а також №19 та №17 (дитяча), люди залишаться без роботи, а херсонці — не лише без книжок, а й без культурних заходів. Адже не секрет, що приміщення бібліотек давно перетворилися на освітні центри, де проводять культурно-масові заходи, виставки, фестивалі, тренінги, курси для дітей, а також лекції та майстер-класи.

Для представників влади Херсона приміщення міських бібліотек, загалом площею майже у тисячу квадратних метрів, — ласий шматок, на який можна швидко знайти

покупців та нажитися. «Йдеться не про якісь розвалюхи, а про красиві бібліотеки з ремонтом, де не перший рік працюють справжні ентузіасти своєї справи, — розповідає бібліотекар Наталя Ткаченко. — Про яку оптимізацію може йтися? Це банальне шахрайство з боку комісії херсонських депутатів».

Хто б сумнівався, чиновники вважають інакше та вже одностайно підтримали на засіданні сесії Херсонської міської ради проект рішення «Про затвердження переліку об'єктів, що перебувають у комунальній власності Херсонської міської територіальної громади та які підлягають приватизації». До скандального переліку потрапило 87 об'єктів комунальної власності, у тому числі й приміщення чотирьох міських бібліотек.

Проект цього рішення навіть «посоромилися» опублікувати на офіційному сайті Херсонської міської ради за 20 днів до голосування, як того вимагає закон. Депутати отримали документ перед початком голосування у сесійній залі.

Перелік об'єктів приватизації навіть не дали розглянути депутатам комісії, що також є порушенням регламенту сесії Херсонської міськради. А ось про приватизацію деяких об'єктів орендарі дізналися... вже після сесії. Тому законність ухвалення такого рішення викликає великі сумніви.

— Об'єкти комунальної власності не можуть «реалізуватися у темну», — заявила секретар Херсонської міської ради Олена Урсуленко, яка виступає проти приватизації бібліотек. — У сесійній залі виникла досить дивна ситуація, коли за 20 хвилин до початку сесії всім роздали додатки, де було прописано, що для управління культури планується зняти 4 мільйони гривень. Я впевнена, що бюджетний процес не повинен так відбуватися.

Уже пізніше стало відомо, що депутати вирішили забрати зарплати в 75 працівників бібліотек, але, знову ж таки, зробили це підступно та без попередження, так і не оприлюднивши на офіційному сайті зміни у проекті бюджету.

Тобто депутати міської ради із самого початку діяли незаконно, з порушенням процедури та регламенту, що дозволило херсонським активістам звернутися з позовною заявою до суду.

— Зі 103 мільйонів, які щорічно виділяють із бюджету міста на культуру, 83 йдуть на заробітні плати працівників. Так, це змушує задуматися, — пояснює депутат Херсонської міськради Валентин Сух. — Але навіть якщо депутати вирішать оптимізувати бібліотеки, вивільнені приміщення необхідно використовувати за призначенням, тобто для позашкільної та спортивної діяльності на благо дітей Херсона.

Відзначимо, що на даний час бібліотеки Херсона вносять за оренду приміщень символічну плату — 1 гривня на рік. Поза всякими сумнівами, ділки, які куплять на аукціоні ці будівлі та приватизують приміщення колишніх бібліотек, заохочуть заробляти гроші на нерухомості та значно підвищать орендну ставку. Отож людей поставлять у нестерпні умови, роблячи все для того, щоб вони самі пішли, поступившись місцем чужим корисливим інтересам.

Саме так і трапляється у тому випадку, якщо з міського бюджету відмовляться вносити додаткові кошти на оплату оренди приміщень. На щастя, не всі депутати Херсонської міськради одноставні у своїй думці, що міські бібліотеки потрібні розпродати, а людей звільнити. Рішення щодо оптимізації насамперед пов'язано з тим, що звітні цифри щодо відвідуваності цих бібліотек не відповідають дійсності. Адже відвідувачі приходять туди з дітьми і дуже часто стають учасниками свят та інших соціально значущих заходів.

— Набагато логічніше — об'єднати деякі філії бібліотек, а книжковий фонд передати до шкіл, перевести туди ж штатних працівників, — вважає депутат міськради Артем Кияновський. — Приміщення, в яких на даний час розташовані бібліотеки-філії, можна використовувати як кімнати дитячої та юнацької творчості.

За словами начальника управління культури Херсонської міськради Лариси Косенко, співробітники її відомства зробили необхідні розрахунки та надали їх для ознайомлення меру міста Володимиру Миколаєнку. Якщо він схвалить цей висновок, буде готуватися документ для зміни системи міських бібліотек, після чого це рішення повинні схвалити на сесії Херсонської міськради.

А поки що битва за бібліотеки у Херсоні триває й у кожній зі сторін є свої аргументи, хоча вже всім зрозуміло, що депутатів більше цікавлять заповітні квадратні метри, а не люди.

Насамкінець зауважимо, що на даний час у Херсоні працює близько 130 бібліотек, включаючи бібліотеки-філії, шкільні, вишівські та обласні бібліотеки. ■

Сергій ТРИМБАЧ

20 лютого стартує один із найбільших світових кінофестивалів — Берлінський. Має ювілейний порядковий номер — 70! Тривалий час він проводився у Західному Берліні і був певним символом поділу світу. А після возз'єднання Німеччини Берлінале (так частіше іменують фестиваль) став символом єднання розрізнених доти світів.

Одна з переваг Берлінського кінофестивалю — тут справді намагаються показувати кіно, політично орієнтоване. У тому сенсі, що у фокус традиційно потрапляють фільми про проблеми існування людства у різних точках планети.

Шкандаль прикрашас... Але не завжди

Цьогорічний фестиваль у столиці Німеччини є першим, який проводиться за нового керівництва. На чолі фестивальної вертикалі одразу двоє: художнім директором відтепер є Карло Шатріан (донедавна займався фестивалем в Локарно), а виконавчим директором — Маріетта Ріссенбек, яка досі керувала компанією German Films, що підтримує і просуває німецькі фільми за кордоном. Змінилась і відбіркова комісія, яку очолює канадський сценарист Марк Перансон (теж фестивалів у Локарно). Нові керівники і в основних секціях Берлінале, хоча і не у всіх. Практично немає змін і щодо розподілу номінацій та призів.

Хоча ні, одна видозміна відбулась і була доволі несподіваною. Упродовж багатьох літ у Берліні присуджувався приз імені Альфреда Бауера — за відкриття нових перспектив у кіно. Бауер — перший директор Берлінале, керував ним до 1976 року... І раптом зовсім недавно на світ божий з'явилась публікація в газеті Die Zeit, в якій оповідало: Бауер був важливою постаттю в Геббельсівській кіноструктурі, в кінематографі Третього рейху. Ба, він навіть шпигував за своїми колегами. Керівництво нинішнього фестивалю відгукнулось блискучино — приза Бауера більше не буде.

Є й інша прикраса — закрився кінотеатр CineStar під куполом Sony-centre, а це був один із май-



Фільми Ірини Цілик (у центрі) та Олега Сенцова представлять у рамках Берлінале - 70.

Фото зі сторінки Олега Сенцова у «Фейсбуці».

данчиків фестивалю. Як бачимо, кінотеатри зникають не тільки в Києві. Потребу в нових локаціях задовольнили за рахунок кінотеатру Cubix на Alexanderplatz. Так було зручно — все поруч. Тепер доведеться плуганитись на доволі далекі відстані.

Номери наших

Щодо власне фестивальної програми. Ювілею Берлінале присвячена секція Berlinale Special. Серед інших стрічок є й наша — «Номери», за п'єсою Олега Сенцова, поставлена Ахтемом Сеїтаблаєвим разом із самим автором, який тоді ще сидів у російському таборі, однак знімальний процес із ним узгоджу-

вався дистанційно.

У конкурсній програмі Generation 14plus! (20-29 лютого) є українська документальна картина «Земля блакитна, ніби апельсин» режисерки Ірини Цілик. Як відомо, зовсім недавно фільм мав великий успіх на дуже престижному американському фестивалі Sundance, де отримав приз за кращу режисуру. У фільмі йдеться про сім'ю, що живе у прифронтовій зоні, проте не занепадає духом. І навіть знімає про своє життя-буття аматорський фільм.

Ну, а у великому конкурсі є фільм, у продукуванні якого взяла участь і Україна. Це картина «Дау. Наташа» режисерів



Кадр з фільму «Земля блакитна, ніби апельсин».

Іллі Хржановського та Катерини Ертель, спільного виробництва Німеччини, України, Росії та Великої Британії. Це частина величезного проекту, в основі якого біографія видатного фізика Льва Ландау (у побуті просто Дау), який жив і працював у Харкові. Там, у Харкові, і провадились зйомки... Тільки вони усе не закінчувались, а потому узагалі все розрослося у півтора десятка фільмів і серіалів. В Україні їх іще мало хто бачив. А в Росії оцей фрагмент проекту, «Дау. Наташа», узагалі заборонений — нібито за ухил у порнографію.

Загалом фестивальна програма виглядає доволі інтригуюче. Серед інших — картина «Дні» знаменитого тайванця Цай Мін-ляна, людини, що завжди пропо-

нує доволі радикальні ідеї.

Господарі, німці, презентують екранізацію роману Альфреда Дьобліна «Берлін-Александр-платц» режисера Бурхана Курбані. Колись фільм за цією книгою зняв класик Райнер Вернер Фасбіндер. Цього разу події книги і фільму розгортаються в наші дні, у XXI столітті.

Ще одна німецька стрічка — «Ундіна» відомого режисера і майже незмінного учасника Берлінале Крістіана Петцольда. Події картини відбуваються так само у Берліні, молода героїня працює екскурсоводом. Панорама сьогодення столітнього життя... Цікаво буде подивитись, як самі німці показують життя свого голлового міста, куди я приїду вже не знати який раз... ■

Валентина САМЧЕНКО

У Київській картинній галереї лише до 16 лютого можна споглядати «Мистецтво Тибету» Хань Юйчєня — відомого у світі китайського художника, каліграфа, фотографа, заслуженого професора і засновника музею європейського живопису XIX століття в місті Ханьдань на батьківщині. Графік показів його робіт щільно розписаний. Після київського вернісажу вони попрямують у Флоренцію. Роботи майстра входять до державних і приватних колекцій: від Національного музею Китаю в Пекіні до зібрання експрезидента Франції Ніколя Саркозі.

На першій виставці художника в Києві та Україні представлено масштабних 49 робіт. Хань Юйчєнь через не від нього залежні причини не зміг бути на відкритті виставки у київському закладі, що має статус національного.

Українським поціновувачам арту представлено тему Тибету. За останні десять років художник неодноразово перетинав гірську місцевість та долини біля підніжжя найвищих гір світу, зупиняючись в тибетських родинах та відвідуючи пасовища. Таке близьке знайомство і відтворене на полотнах мистця. «Тибетці — скромні та чіпкі люди, їхні очі сповнені доброти... Краса Тибету полягає у його людях, які живуть щасливо та мирно, але інтенсивно та

■ АРТ-ПРОСТІР

Мистецтво Тибету

У Флоренцію транзитом через Київ прямують картини Хань Юйчєня

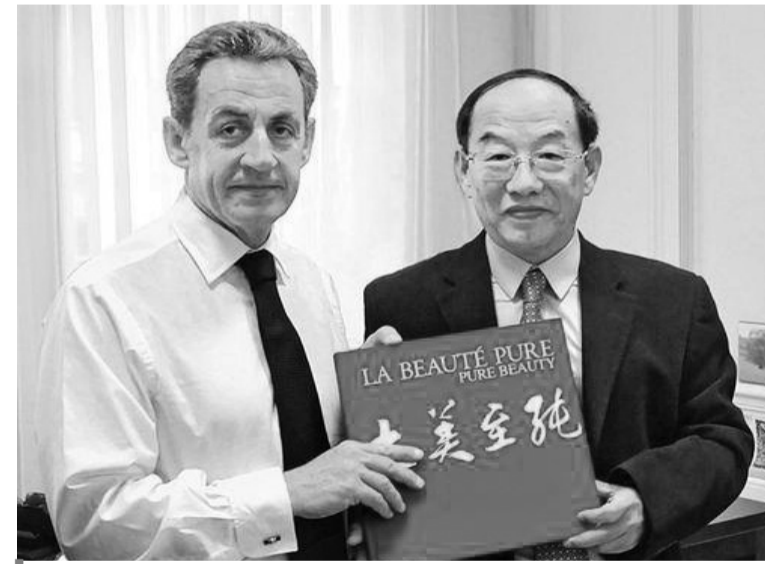


Мешканці Тибету, зображені Хань Юйчєнем. Фото надані агенцією «Дель Арте».

пристрасно. Їхне щастя рухає мною, тому я намагаюся принести радість іншим людям» — таку філософію сповідує Хань

Юйчєнь.

Організували київську виставку Хань Юйчєня компанія Ukraine International



Хань Юйчєнь і Ніколя Саркозі.

Media Culture (UIMC) спільно з Національним музеєм «Київська картинна галерея». Партнером проекту став засновник міжнародного конкурсу у Вінниці «Кращий художник» Володимир Козюк, народний художник України.

«Я впевнений, що ця подія стане ще одним кроком на шляху до масштабування культурного обміну між Україною та світовими митцями та надасть можливості для реалізації спільних культурних проектів у майбутньому. Всі кошти, отримані від продажу вхідних квитків, компанія UIMC планує передати на благодійність», — зазначив Лью Юйдань, директор UIMC.

Варто додати, що Хань Юй-

чєнь також працює у напрямку традиційного китайського живопису на папері та каліграфії, використовуючи стародавні техніки. Митець професійно оволодів західним мистецтвом олійного живопису. Зокрема, героїми його робіт є власне художники, зображені у важкі і трагічні періоди життя. Це перегукується з тим, що родину Хань Юйчєня було репресовано владою в роки «культурної революції». Художник був змушений тяжко працювати в молоді роки. У підсумку він став успішним підприємцем, що дозволило йому пізніше присвятити себе мистецтву. Одну зі своїх картин Хань Юйчєнь передав в дар Київській картинній галереї. ■

Зоя ШАЛІВСЬКА

Конотоп, Сумська область

«А ви частіше слухайте радіо — там гарна українська мова», — повторював нам викладач. Зараз я не рада би цього учням. Бо саме на радіо- і телеканалах мова здебільшого спотворена, збіднена, насичена канцелярськими штампами. Боляче чути, як диктори, журналісти відверто калічать українську мову.

Калька з російської, суржик, незграбна побудова речень вже стають нормою і на каналах, які вважаються проукраїнськими, зокрема на тому ж Українському радіо. Ось таких «перлів» набирала десь за кілька днів: одягати взуття, в'язати шерсть, бачити його бачення, підсумовувати підсумки, фантастичні фантазії, мешкаючи мешканці, розпочати початок, протестуючі протестувальники. Часто забувають, що в українській мові собака і біль — чоловічого роду, а неділя і тиждень, вдача й удача, шкОда й шкода мають різні значення. Через неправильний наголос часом навіть важко зрозуміти слово: торкатись замість торкАтись.

Чомусь усіх осіб вирішили називати особистостями. Утім вираз «скандальна, кримінальна особистість» є недолугим, бо особистість — це визначна особа. Ще б мусили знати, що облік — не вигляд, а бухгалтерський термін. Тоді як короткозорість — вада зору, а не далекоглядність, довжина — не протяженність. Російське слово «навоз» звучить на РадіоНВ в азаровському перекладі як «навіз».

А найбільших знущань зазнають числівники. Чого вартий вислів «дев'яносто чоловік»!

І таких прикладів відвертої наруги над українським словом — безліч. Що це? Недбалість, лінощі, неповага до слухачів? Ці «особистості в якості журналістів» (один із поширених виразів) вивчали українську бодай у середній школі, можливо, й українську книжку до рук брали. Утім брутальне ставлення до державної мови вважаю свідомим прагненням показати її недолугість; навіть якщо це й елементарне невміння формувати нею свою думку. І саме таку нібито українську мову нав'язується мільйонам радіо- і телеслухачів.

Стало правилом заповідливо переходити на російську з гостем канала або радо погоджуватись на його: «А можна?» На «112-му» чи Радіо НВ гість може розмовляти гарною українською, а журналіст — вперто російською.

Дуже модно стало рясно пересипати свою мову англійськими слівцями. І тому, для прикладу, температуру вже не вимірюють, а скриняють (точніший результат, певно). Не думаю, що іноземна цих англофілів досконала, а ось похизуватись її знанням ну дуже вже хочеться. Українська мова зазнає великих втрат через нехтування саме їй притаманними

Надія ПЕТРИНА

В Андрушівській школі мистецтв на Житомирщині відкрили картинну галерею мистецьких творів народного художника України, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, почесного академіка Національної академії мистецтв України Миколи Максименка. Всього представлено 12 картин. Ці полотна з творчого спадку художника, а також натюрморт «Соняхи» подарувала його землякам вдова митця, заслужена журналістка України, житомирянка Валентина Забродська. Вона була присутньою і на вечорі «Талант, подарований долею», присвячену 95-річчю від дня народження живописця.

Директорка школи мистецтв Ольга Яремчук висловила впевненість, що відкриття картинної галереї дасть новий потужний імпульс для творчого розвитку дітей. Вона повідомила про те, що відтепер у закладі започатковуються «Максимівські уроки».

Вечір «Талант, подарований долею» зібрав у залі школи мистецтв не лише багато дітей, а й дорослих містян. З автопортрета на великому мольберті, розташованого на авансцені, вдумливо дивився Микола Максименко. А повсюди у святково прикрашеній залі: на сцені на мольбертах, перед сценою, на стінах, — картини художника. На чільному місці — зображення Замкової гори, яку художник написав у рідному селі Яроповичі, де він

МЕДІА ДЛЯ МАС

Мертва вода для мови

Радіо- і телеэфіри рясніють калькуванням і недолугими поєднаннями слів



Заклики Мовного майдану 2012 року залишаються актуальними.

Фото з архіву Зои ШАЛІВСЬКОЇ.

термінами і виразами, а постійне калькування російської призводить до втрати мелодійності та збіднення.

Одна із запекліших битв на фронтах гібридної війни точиться саме на мовному. Ганебно свідомо калічити українську мову. Це злочин, яким, як писав Іван Франко, ці люди хочуть «показати її неспосібність до літературного розвитку».

Сьогодні активізувались як відверті ненависники українського слова, так і ті, котрі вже майже 30 років закликають зважати і помірковано (за Кравчуком) вирішувати мовне питання. Чую поблажливе: «да какая разница?». Та чому ж тоді так агресивно захищають мову окупанта руськіє, рускоговарящєє і ті, кому «всьо равно»? Нам уперто нав'язують думку, що в час війни не до мови. Тобто, відмовтеся від рідної мови заради збереження держави. Але ж якої, російської?!

У яких тільки гріхах не звинувачують нині українське слово! Виявляється, «смертельну небезпеку» Україні несе саме українська мова. Ніби вона винна і в загарбанні Криму російськими окупантами, і в антидержавних заколатах сепаратистів. А щоб «сшити страну», українська мова повинна зникнути? Нині їхній козир — про російськомовних, які стояли на Майдані і воюють на сході. І кричать про це найголосніше ті, які і не стояли, і не воюють.

Час від часу депутати-українофоби порушують у ВР питання про скасування

мовного закону. Хоча, всупереч мовному законодавству, права українців постійно порушуються. Нещодавно зі мною відмовилися спілкуватись українською в магазині «Ватсон», мотивуючи це тим, що в них «так не прінято». На відміну від росіянок, які мешкають в Україні і мови яких не загрожує зникнення, наше мовне середовище звужується до родинного кола.

Обурює заява продюсерки серіалів на «1+1» Олени Єремєєвої, що українська мова годиться лише для зйомок комедій. Це відверто расистське висловлювання про меншартість української мови попри те, що Україна здавна славиться своєю піснею й поезією.

Незабаром День рідної мови. І лунатимуть солодкі слова про «солов'їну та калинову» вбраних у вишиванки «патріотів». Та, покинувши сцену чи студію, немало з них із полегшенням перейдуть на «общепрінятій».

Мова — найкоштовніше багатство нації, її захисний пояс. Мусимо затямити, що хибні, кальковані, казенні висловлювання, які тиражуються в інформаційному просторі, спричиняють умертвлення нашої мови. Тож маємо постійно заглядати в її словникову скарбничку. Українська мова, що постраждала від примусового зближення з мовою колонізаторів, важко загоєє страшні рани на своєму тілі. Тому вона потребує активного та безкомпромисного захисту. Це наш останній рубіж! ■

ДО ДАТИ

Максимівські уроки

У мистецькій школі вшанували талант земляка

народився 31 грудня 1924 року. Розпочався вечір із демонстрації кадрів телепрограми минулих років — присутні побачили Миколу Максименка та почули його мудрі слова.

95-річчя від дня народження Миколи Максименка почали святкувати у 2019-му, у травні, виставкою картин митця в галереї сучасного мистецтва Tauvers Gallery International у Києві. Із грудня вернісаж проходить в Житомирському обласному краєзнавчому музеї. У Житомирі митець жив і творив 65 років. В Андрушівці, на малій батьківщині художника, завершуються ювілейні заходи.

Звідки ж народився такий непересічний талант? Виявляється, один з його дідів гарно розмальовував печі в хатах, а інший був відомим різьбярем по дереву. Ще десятирічним хлопчиком Микола, зачарований красою мальовничого Поліського краю, захотів намалювати це диво природи. Він малював повсюди: на піску, на сухих дерев'ячках, замерзлим від морозу шибках, на всьому білому, що траплялося.

А в 16 Микола Максименко добровольцем пішов на фронт. У 1943-му на підступах до Дніпра дістав важке поранення, через яке назавжди втрапив ліве око. З голови загалом видалили 32 осколки, а більше десяти так і не змогли дістати. Тоді митець пообіцяв собі: якщо виживе і бачитиме, опікуватиме лише красу і радість життя. І надалі все своє довге творче життя до останнього подиху 10 вересня 2016 року виконував обіцяне.

Усе, що б не зображував Микола Максименко, а митець створив понад три тисячі картин, дихає життям і щирістю. Художник є маститим маестро натюрморту та майстром пейзажу, а також віртуозом портретного жанру. Самобутнім і впізнаваним є «максимівський натюрморт» на фоні пейзажу.

Начальник відділу культури райдержадміністрації Галина Білецька повідомила, що у перспективі біля входу до школи мистецтв планується встановити погруддя славетного земляка художника Миколи Максименка. ■

ТОПОНІМИ

Бабин Яр розбрату?

Для чого організовують протистояння давньоруської історії України та пам'яті про жертв Голокосту

Валентина САМЧЕНКО

Центр Голокосту «Бабин Яр» повідомив, що ініціював перейменування станції Сирецько-Печерської лінії київського метрополітену «Дорогожичі» на однойменну меморіалу. З такою пропозицією вже подано звернення на ім'я київського міського голови Віталія Кличка.

Нагадаємо, «Дорогожичі» — 40-ва станція Київського метрополітену, розташована між зупинками «Сирець» і «Лук'янівська». Відкрита 30 березня 2000 року. Усі три назви аполітичні і є назвою місцевості, де розташовані.

У літописі ще 980 року написано: «І прийшов Володимир до Києва з воями многими. І не зміг Ярополк стати супроти Володимира, і заперся Ярополк з людьми своїми і з воеводою Блудом. І стояв Володимир, окопавшись, на Дорогожичі — межі Дорогожичем і Капичем, — і єсть рів [той] і до сьогодні».

Подібні згадки про Дорогожичі також є у літописних джерелах 1146 року, 1150-го, 1161-го та 1171-го. Тому дещо дивною здається пропозиція «зачищення» у Києві з топонімічного ряду давньоруської історії України (яку пару століть переписувала Російська імперія, потім тоталітарний Радянський Союз і вже майже три десятиліття цим займається РФ). Це у той час, коли у Києві є станція метро з проросійським духом «Площа Льва Толстого»; або нейтральна за назвою «Житомирська», яка вказує лише напрямок гілки метрополітену у сторону цього обласного центру.

У релізі меморіального центру «Бабин Яр» пояснюють: «Така ініціатива пов'язана з тим, що станція метро «Дорогожичі» розташована безпосередньо на історичній території урочища Бабин Яр — місця пам'яті, де у 1941-1943 рр. відбулася одна з найбільших трагедій Голокосту. Саме тут здійснювалися масові розстріли, в яких, за даними істориків, загинуло близько 100 тисяч людей різних національностей та віросповідань — євреїв, українців, ромів, радянських військовополонених, пацієнтів психіатричної лікарні».

Ще аргумент ініціаторів: «Щороку це місце відвідують десятки тисяч людей, у тому числі й з усього світу. Крім того, у майбутньому на території Бабиного Яру буде збудовано Меморіальний центр, що включатиме музейну, освітню, науково-дослідну частину, а також, власне, і сам меморіал. Таким чином, перейменування станції метро спростить навігацію у місті для всіх, хто прагне відвідати це місце пам'яті, дізнатися більше про трагедію Бабиного Яру або вшанувати невинно вбитих, допоможе розкрити унікальність усїєї місцевості та поширити знання про події, які тут відбулись». Щоправда, нині трохи не кожен може завантажити у мобільний телефон навігатор.

Максим Яковер, генеральний директор Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр», зауважує, що фінансування всіх заходів і робіт, які необхідно буде здійснити у зв'язку з перейменуванням станції метро «Дорогожичі», має готовність узяти на себе благодійний фонд.

За перейменуванням станції метро «Дорогожичі» на «Бабин Яр» проглядається намагання організації протистояння давньоруської історії України та пам'яті про жертв Голокосту. І його обов'язково використовують з антиукраїнською пропагандистською метою. ■

СІМЕЙНА КУХНЯ

Романтика з любов'ю

Родинні рецепти на всі випадки життя від Тетяни і Миколи

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Коли Тетяна і Микола Крестянови відзначали чергову річницю подружнього життя, друзі, гості прийняли це затишне родинне свято просто за весілля. Молоді, веселі, з поглядів та жестів було видно — закохани — молодята святкували перлинове весілля: 30 років разом! Напередодні Дня всіх закоханих красива подружня пара розповіла нам про романтику, про взаєморозуміння, про те, що робить їх життя смачним у всіх сенсах цього слова.

«Моя королева»

Так звертається до Тетяни її чоловік, Микола Крестянов — доктор філософії, кандидат медичних наук. «Вона заслужила це звання, пройшовши зі мною всі «щаблі» життя. Бо, як і у всіх, у житті різне буває. Як і в більшості молодих, перед нами також поставало багато матеріальних питань. І коли я сказав Тані, що мушу далі вчитися, що фах лікаря — це вчитися все життя, дружина так і сказала: «Треба вчитися! Ми зуміємо все!».

«Я бачила, скільки книжок він читав денно і нічно, як скрупульозно вивчав медицину, бачила втому і завзяття. Хотілося тільки одного — щоб він не опускав руки», — каже Тетяна, яка займається підприємництвом і каже з цього приводу: «Підтримка чоловіка для мене — найголовніше, вона все ляє в мене впевненість».

«Таня — мудра жінка, — долучається знову до розмови Микола. — Завдяки їй я знаю, що справді існує таке поняття, як жіноча мудрість. Цим моя дружина володіє повною мірою. Де треба, підтримає, де треба, промовчить, розважить, знайде компроміси. Це в ній мене захоплює, як, утім, і все інше, та й так має бути. Вважаю, якщо обираєш собі другу половинку — то на все життя, інакше навіщо й починати?».

«Було, що я з властивою жіночою експресивністю зривалася на галас, але тепер уже я віддаю Миколі, його життєвій мудрості, належне, — додає Тетяна. — Він сказав приблизно так: «Таню, якщо хочеш сваритися — сварись, будь ласка. Але тільки без мене».

Вони навперей розказували про спільні подорожі й домашні курйози, про спільні уподобання і різні точки зору на «солодке-солоне», «подарунки-сюрпризи», про те, що культу страв у їхній родині нема, але є спільна точка зору на те, що харчування має бути здоровим і корисним, про те, які найкращі квіти і який

найкращий подарунок.

Букет троянд і... плов

«На свята син дарує мені величезні букети троянд, — продовжує Тетяна Крестянова. — Це так приємно: прокидаєшся, а на столі — квіти від сина. Чоловік також дарує мені квіти, але букети скромніші. Його подарунки — це суцільні сюрпризи, приємні несподіванки, щось таке, про що й не здогадаєшся. Він не особливо має час на кулінарію і, зізнаюся, не створює кулінарні шедеври, але нещодавно на свято він таки створив для мене особисто справжнє гастрономічне диво: плов. Я бачила той рецепт, старанно записаний на чотирьох листках, і уявляю, скільки зусиль він доклав, щоб його приготувати. І яке було моє здивування, коли на величезній таці я побачила той плов — за всіма вимогами рецепту навіть оздоблений. Було дуже приємно. Такі родинні моменти особливо запам'ятовуються і дуже цінуються. А подорожі — то наше спільне величезне захоплення! На цей день народження чоловік подарував мені подаронок до Риму! Побували в Пантеоні — ну як не запам'ятати це назавжди? Або те, як у малесенькій кав'яреньці на околиці Рима Микола пригостив власника кав'ярні на правах чоловіка іменинника, а навзамін я мала подаронок: крихітні тістечка неймовірного смаку, дивні солодощі і багато побажань. Щастя — у моментах й деталях».

Я думаю, що з цього й починаються ці приємні деталі. Сніданок, кажуть Таня і Микола, у них простий і невибагливий: це запіканки, омлети, каші, канапки, кава або чай. Головне, щоб він став гарним початком напруженого і насиченого дня. Тетяна каже, що вона прихильниця «сирних» ранків, а чоловік лише вітає такі сніданки.

Сирна запіканочка добра для сніданочку!

А ще — з такою приповідкою! Тетяна каже, що пече сирні запіканки з різними інгредієнтами, які «лягають на душу». Найчастіше на душу лягають фрукти, сухофрукти, гарбуз, цитрусові, джем.

Ось, приміром, з гарбузом і апельсиновою цедрою — справді райська насолода! А готується не так і складно, головне — з любов'ю. Останні слова доповнив Микола, видно, добре знає чоловік процес випікання запіканки дружиною.

Інгредієнти: по пів кілограма гарбуза (відварити з нього пюре, а ще краще — запекти і потовкти) і сиру, 4 яйця, 100 г цук-

ру, цедрою апельсина (птерти), 2 столові ложки крохмалю.

У блендері збити сир з частиною цукру, додати 2 яйця й ложку крохмалю. Усе старанно перемішати. Гарбуз запекти або відварити, відтиснути його від води і збити з апельсиновою цедрою і рештою цукру та крохмалю. Форму застелити папером для випічки, змастити маслом і почергово — шарами — викласти сирну та гарбузову суміші. Випікати в духовці, розігрітій до 180 градусів, приблизно годину. А за цей час можна приготувати каву або запашний чай і налаштуватися на гарний день!

Фруктова шарлотка

Ще родина Крестянових полюбає простий, але чудовий якраз у цій простоті пухкий бісквіт з фруктами — фруктову шарлотку. «Коли аромат яблук з корицею насичує дім, стає затишно і спокійно. І приходить розуміння того, що твій дім — твоя фортеця, твій спокій, — розповідає Тетяна Крестянова. — Час такий, що треба бути в тонусі, у справі, треба поспішати. І готувати максимально просту їжу, але все-таки смачну».

Отож шарлотка — і у вас буде затишок із запахом яблук, груш або — з чим ви полюбаєте. Потрібно 5 яєць, по склянці цукру і борошна і трішки ваніліну.

Білки відділити від жовтків і збити їх із цукром, додати ванілін. Потім — жовтки, і знову збити. Борошно просіяти і також додати до яєчної суміші, акуратно розмішати. Викласти тісто у змащену маслом та присипану борошном форму, а зверху — порізані пластівцями фрукти (яблука, груші, банан, сливи), або посипати ягід (розморозити) чи горіхів. Пекти в духовці при температурі 200 градусів приблизно пів години.

Про сир, сміх і солоний пиріг

«Дуже любимо сир, бринзу — просто смакувати маленькими шматочками, — продовжує Тетяна. — А особливо в горах, нашому великому спільному захопленню». Про спільне захоплення розповідає підхопив Микола. «Вперше вирішили взяти лижі і відвести душу в горах на повну. І от мчило по снігу, небо, гори — ніби на долонях, але зневацька крик Тані: «Колі, а я не вмю повертати!». Я ж був упевнений, що вона зуміє, бо вона не говорила, що не справиться. Словом, я потім делікатно так сказав: «Таню, ти добре катаєшся на лижах, але давай усе-таки ми тобі



Микола і Тетяна 30 років разом, — почуття стали тільки міцнішими.

візьмемо інструктора».

Повернімося до сиру, а точніше — до чудового святкового пирога із сиром з блакитною пліснявою, ось якраз до свята закоханих. Правда, свято має бути в родині не залежно від дати, але такий пиріг усе ж таки святковий.

Потрібно: близько кілограма дріжджового тіста за вашим улюбленим рецептом, гарбуз для начинки, вершки, яйце, сіль та перець, сир із блакитною пліснявою, мигдаль, дрібка свіжої нарізаної петрушки, масло для змащування форми для пирога.

Приготуйте дріжджове тісто як зазвичай, накрийте його рушником і залиште приблизно на пів години. Гарбуз наріжте дрібними шматочками, окремо змішайте вершки і яйце. Додайте сіль та перець за смаком. Наріжте сир дрібними шматочками, мигдаль подрібніть.

Тісто розподіліть у формі для випікання. Розкладіть у ній шматочки гарбуза і залийте яєчно-вершковою заливкою. Залиште просочитися на 10 хвилин. Випікайте пиріг 35 хвилин при температурі 180 градусів. За 10 хвилин до готовності посипте його мигдалем. Коли витягнете пиріг, дайте йому охолонути, потім прикрасьте петрушкою та сиром. І можна починати святкувати!

М'ясо універсальне, а страва щоразу новенька

Тетяна каже, що запечене м'ясо виручить будь-яку трапезу: родинну чи з друзями. «Найчастіше я просто запікаю шматочок м'яса. А до нього — або салат, або гарнір, або просто овочі. Тому ми щоразу маємо нову страву».

Господиня бере будь-яке м'ясо: яловичину, свинину, птицю, телятину (1 кг) і замочує його в маринаді (на літр води — 3 лаврових листочки, суміш перців за смаком, чайна ложка цукру, 30 г солі — довести до кипіння і охолодити) на скільки дозволяє час (хоча б на добу в холодильник). Потім м'ясо дістати з маринаду



Із салатом — завжди свято.



Шарлотка з фруктами.

і змастити його ложкою олії, змішаною зі спеціями, можна додати трошки соєвого соусу, меду чи гірчиці, улюблених трав — експериментуйте). Якщо м'ясо не цільний шматок, обв'яжіть його ниткою, щоб було рулетиком. Випікати пів години при температурі 200 градусів. Вимкнути духовку та сиром. І можна починати святкувати!

Салатова гармонія

Подружжя розповідає, що салати у них у пріоритеті. Причому будь-які: відомі, салатна класика, і такі, що готуються з урахуванням смаків і уподобань власне родини. «Вінегрет часто готуємо, — каже господиня: дуже корисно і смачно! Готуйте на здоров'я, особливо в передвесняний період і ранньою весною». Рецепт — ще наших бабусь-прабабусь, Тетяна впевнена, що кожен його знає.

А якщо у вас з інгредієнтів є цибулина, по два свіжі огірки та помідори, солодкий перець, 200 г сиру фета, столова ложка

маслин, 3 столові ложки оливкової олії, кілька листочків салату і сік лимона, приготуйте грецький салат. Це — просто і приємно: помідори і сир порізати на кубики, огірки — півкільцями, цибулю та перець — соломкою.

Приготувати заправку: в оливкову олію додати лимонний сік, сіль і перець, усе розмішати. Викласти на тацю, викладену листям салату, і посипати кубиками фети, прикрасити оливками.

«Хочете свята, навчіться його влаштовувати власноруч, у своєму маленькому королівстві — своїй родині, своїй оселі», — радить подружжя Крестянових. Я знаю, що ці слова, які вони говорили практично навперей, — не просто слова. Знаю, що за їхнім столом часто збирається багато друзів. «І коли хтось з пацієнтів Миколи на чергове свято дякує мені в слухавку, я в той же час дякую йому також!». «А я — їй!» — відповідає на ці слова чоловік Тетяни. І це так гарно!

Родинної романтики і смачного! ■



Едді Хірін
британський промоутер Олександра Усика

«Дерек Чісора та Девід Хей вірять, що можуть засмутити всіх своєю перемогою. Хлопці думають, що Усик не може зрівнятися зі справжніми боксерами-суперваговиками».

Григорій ХАТА

■ ОРГПИТАННЯ

Проблеми міжнародного рівня

Аби рухати вперед оголошені спортивні реформи, в уряді України планують створити Державну агенцію спорту

Експеримент з об'єднанням «спортивного» та «культурного» міністерств в один підрозділ не приніс його авторам бажаних результатів. «Поки що не бачу прогресу реформи спорту в Україні», — нещодавно заявив знайомий вітчизняний борець, а віднедавна — народний депутат Жан Беленюк.

Водночас наприкінці минулого року в Міністерстві культури, молоді та спорту анонсували масштабні зміни у вітчизняному спортивному господарстві й тепер, аби втілювати озвучені пропозиції, в уряді шукають нові організаційні підходи.

В одному зі своїх виступів президент України Володимир Зеленський наголосив на необхідності скасувати проведені злиття окремих неефективних міністерств і повернутися так би мовити на попередні позиції.

У Кабінеті Міністрів начебто взяли за роз'єднання МКМС, утім, злякавшись, що реорганізаційні пертурбації можуть порушити підготовку вітчизняних спортсменів до Олімпіади-2020, вирішили піти іншим шляхом.

Як повідомляє «Українська правда», найбільш реальний крок — створення у сфері управління Міністерства культури Державної агенції спорту, в якій, за планом, і будуть усі важелі впливу на профільне господарство.

При цьому Олексій Гончарук хоче, аби цей новостворений підрозділ очолила успішна й добре відома у спортивному середовищі персона. І подекуди, що на цю посаду можуть призначити знаного в минулому голкіпера «Динамо», котрий нині працює в тренерському штабі національної команди України, Олександра Шовковського. Щодо свого мож-

ливого призначення на високу державну службу помічник Андрія Шевченка в футбольній збірній наразі не дає жодних коментарів.

Натомість сам прем'єр-міністр України вівторком провів засідання оргкомітету з підготовки та участі вітчизняних спортсменів в Олімпійських та Паралімпійських іграх у Токіо-2020, де від учасників зібрання почув про нагальні проблеми українського спорту.

«Очевидно, що є багато проблем, і дякую, що ви їх озвучуєте. Водночас ми зробили все необхідне для того, аби ні з фінансуванням, ні з загальними організаційними проблемами жодних труднощів не було. Зараз ми вважаємо, що підготовка до Олімпіади та Паралімпіади в Токіо проходить без критичних проблем», — наголосив Олексій Гончарук, додавши, що найближчим часом Міністерство еко-



Титулований вітчизняний борець та водночас народний депутат України Жан Беленюк (праворуч) каже, що наразі не бачить прогресу в оголошеній МКМС реформі спортивної галузі.

Фото з сайту hromadske.ua.

номіки має вирішити складнощі, які виникли у спортивних федераціях у площині проведення публічних закупівель інвентарю, необхідного для підготовки до змагань.

Також вітчизняні чиновники, відповідальні за спортивне господарство, обіцяють винести на міжнародне обговорення питання, пов'язане з поїздка-

ми українських спортсменів на змагання в Росію.

Міністр культури, молоді та спорту Олександр Бородянський наголосив: «Держава сьогодні не фінансує і не планує фінансувати змагання українських спортсменів у Російській Федерації, проте вони змушені туди їздити за рейтинговими очками».

За словами міністра, цю проблему потрібно вирішувати на міжнародному рівні.

«Є країна-агресор, котра напала на Україну, й у цій країні проводяться міжнародні змагання. Тому ми починаємо консультації з міжнародними організаціями, як це питання повинно бути врегульовано», — наголосив Бородянський. ■

■ БОКС

Стратегічний розрахунок

Запланований на березень черговий вихід у ринг Олександра Усика відклали на кілька місяців

Григорій ХАТА

Наприкінці березня в Лондоні український новачок суперважкого боксерського дивізіону Олександр Усик мав зустрітися зі своїм першим посправжньому серйозним опонентом серед «супертяжів» — 36-річним британцем Дерек Чісорою. Утім, як заявив його співпромоутер Едді Хірін, український боксер має проблеми зі здоров'ям і потребує часу, аби долікувати свій травмований лівий лікоть. «Думаю, Усику вистачить часу, аби до травня залагодити всі проблеми», — відзначив Хірін, указуючи таким чином орієнтовні рамки переносу поєдинка Усика з Чісорою.

Утім, наскільки саме травма є вирішальною у відтермінуванні чергового виходу Олександра в ринг, сказати важко. Можливо, напередодні важливого протистояння команда Усика використовує тактичні хитрощі, адже Чісора — суперник вельми серйозний. А можливо, команди обох боксерів іще мають проблеми в підписанні контракту і в такий спосіб підігрують інтерес британської публіки до майбутнього протистояння. За словами Хірні, на шанувальників боксу очікує блискучий бій.



У співпраці з Девідом Хеєм (праворуч) майбутній опонент Олександра Усика — Дерек Чісора — сподівається досягти переможного результату.

Фото з сайту klitschko-brothers.com.

Відзначимо, що в послужному списку Чісори, котрий налічує 41 бій на профіринзі, — протистояння з відомими важ-

коваговиками — Віталієм Кличком, Тайсоном Фьюрі, Кубратом Пулевим. До того ж минулого року Чісора розпочав

тренерську співпрацю з колоритним представником профі-боксу — Девідом Хеєм. «Навіщо мені тренер, коли поруч є Девід Хей», — каже Дерек, коментуючи початок співпраці з новим наставником.

Едді Хірін додає, що Чісора та Хей — відмінна команда. І вони вірять, що можуть виграти майбутній бій в українського боксера. Своєю чергою, Чісора, і Хей програли свої поєдинки Віталію та Володимирі Кличку, відповідно. Водночас щодо іншого колоритного представника українського боксу цей британський дует має певні плани.

«Вони вірять, що можуть засмутити всіх своєю перемогою. Хлопці думають, що Усик не може зрівнятися зі справжніми суперваговиками», — пояснює Хірін. Тож разом зі своїм тренером Чісора вже розробив спеціальну стратегію на бій проти Усика. «У поєдинку проти українця потрібно буде йти в атаку. У таких поєдинках, коли суперник здає тебе, важливо мати відмінну фізичну форму. І, що головне, бути готовим відправитися в пекло і повернутися з нього», — відкрив свою тактику Чісора.

Словом, команда Едді Хірні починає готувати вибагливу публіку до хорошого «файту», тримаючи в пам'яті обіцянку на майбутнє зустріч володаря чотирьох чемпіонських поясів Ентоні Джошуа та амбітного претендента на його нагороди — Усика. «Олександр Усик уже бився у Великій Британії. Він має одне з найвідоміших імен у боксерському світі. Це буде колосальний бій для британського та світового боксу, і ми близькі до його проведення», — резюмував Едді Хірін. ■

Читайте
в наступному
номері:

І біле сонце пустелі

Маючи сто доларів у кишені, хлопець подолав 14,5 тисячі кілометрів автостопом по Середній Азії

16 УКРАЇНА МОЛОДА
СЕРЕДА, 12 ЛЮТОГО 2020

КАЛЕЙДОСКОП

СІМЕЙНІ ПУТА

Розбита чашка...

Білл розлучається з Тімберлейком?

Дара ГАВАРРА

Здається, ще одна красива сімейна пара стоїть на порозі розлучення. Так, стало відомо, що Джессіка Білл та Джастін Тімберлейк звернулися до адвоката з розлучень, щоб спрогнозувати, що буде з їхніми активами у разі, коли вони розірвуть свої шлюбні обіцянки. Сумно, що в таких випадках пара думає про активи, а не про дітей.

Те, що відбувся розкол у стосунках Білл—Тімберлейк, стало відомо, ще коли Джастіна «застукали» на гарячому: актор і співак прогулювався зі своєю партнершею по фільму «Палмер» Алішею Уейнрайт. І все б нічого, але парочка весь час трималася за руки, а у Джастіна не було обручки на пальці.

Проблеми в сімейному житті бувають у кожній парі. От і Джессіка з Джастіном ви-

рішили поборотися за свою сім'ю, тож почали відвідувати сімейного психолога. Та, схоже, його поради не допомогли, адже повернути довіру після зради чи бодай натяку на неї дуже важко: як кажуть, розбиту чашку склеїти можна, та чи буде вона придатна для вживання... Люди, близькі до подружжя, кажуть, що їхні стосунки вже не подають ознак життя і питання стоїть не «якщо», а «коли» пара розлучиться.

Нагадаємо, співак та актриса почали зустрічатися ще в 2007-му, а побралися в 2012-му, разом виховують сина Сайласа Рендала, названого на честь діда Джастіна. ■

Джессіка Білл.



Варка ВОНСОВИЧ

Чимало очільників не надто багатих країн тяжіють до розкоші, будуючи собі за державний коштом помпезні палаци, замовляючи дорогі повітряні лайнери та автомобілі, тоді як пересічні громадяни потребують найнеобхіднішого. Мексика також не належить до Великої сімки чи бодай Двадцятки, проте її керманічі мають потяг до розкішного життя. На щастя, не всі...

Ще у 2012-му президент Мексики Феліпе Кальдерон замовив собі персональний літак, за який було заплачено від 220 до 400 млн доларів США (точну суму так і не було оприлюднено). Проте судно прибуло в країну лише в 2016 році за президентства Енріке Пенья Ньето. Та й цей очільник держави недовго користувався роз-

ЗАЛІЗНІ КРИЛА

Літак — у лотерею

Очільник Мексики розіграє президентський авіалайнер

кішним авіалайнером, а вже його наступник — Андрес Мануель Лопес Обрадор, що заступив на пост у грудні 2018-го, — оголосив, що виставляє літак на аукціон, аби заробити таким чином гроші пустити на потреби суспільства — закупити медичне обладнання для державних лікарень.

Та розкішний авіалайнер Boeing 787-8 Dreamliner за рік так і не було продано, тож президент

Мексики ухвалив Соломонове рішення: розіграти його в лотерею. Умови наступні: у продаж надходить 6 млн лотерейних білетів по 26 доларів кожен. Переможець отримує лайнер, а сотня щасливчиків — премію 20 млн песо (еквівалент 1,06 млн дол. США). Що буде робити з доволі-таки затратним транспортним засобом який-небудь пересічний Хуан Карлос у разі виграшу — питання риторичне... ■

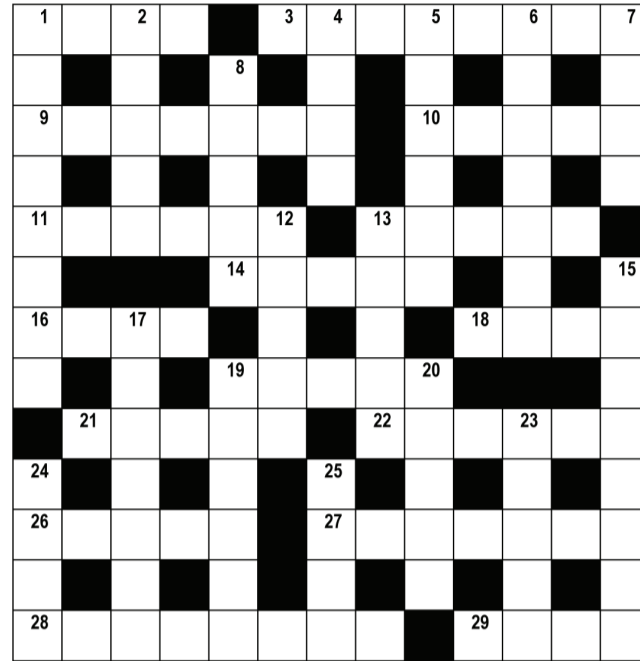
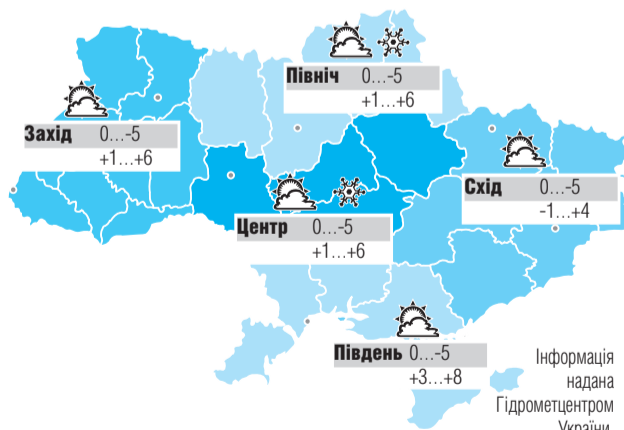
ПОГОДА

13 лютого за прогнозами синоптиків

Київ: хмарно з проясненнями, без істотних опадів. Вітер західний, 7-12 м/с. Температура вночі -1...-3, удень +3...+5.

Курорти Карпат: хмарно з проясненнями, невеликий сніг. **Славське:** вночі 0...-2, удень +3...+5. **Яремче:** вночі -1...-3, удень +3...+5. **Міжгір'я:** вночі -1...-3, удень +3...+5. **Рахів:** вночі -1...-3, удень +3...+5.

11 лютого висота снігового покриву становила: **Дрогобич** — немає, **Стрий** — немає, **Славське** — 10 см, **Плай** — 66 см, **Міжгір'я** — немає, **Рахів** — 1 см, **Долина** — 1 см, **Івано-Франківськ** — немає, **Яремче** — 10 см, **Коломия** — 2 см, **Пожежевська** — 36 см.



КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №16

По горизонталі:

1. Німецький філософ, родоначальник німецької класичної філософії. **3.** Блазень при князівському дворі, пізніше — учасник середньовічної ватаги професійних мандрівних співців та лицедіїв, учасників свят, обрядів, ігор, поширених у Московії в XV—XVI століттях. **9.** Вдосконалений лук як професійна зброя. **10.** Етнічна приналежність відомого українського поета Богдана-Горя Антонича. **11.** Одна з найвищих вершин українських Карпат. **13.** Скаржник, донощик, пліткар. **14.** Міністр оборони Російської Федерації. **16.** Бляшка для випікання. **18.** Ім'я відомого музикознавця і театального діяча, засновника Гуцульського театру та Полтавської капели бандуристів, жертви сталінського терору. **19.** Американська валюта. **21.** Коханець, жевжик, залицяльник. **22.** Усталений набір продуктів для людини чи тварини на добу. **26.** Суть чогонебудь, значення, сенс. **27.** Ім'я сестри Лесі Українки. **28.** Переміщення, перевезення людей чи вантажів з одного пункту в інший. **29.** Сторінка в інтернеті.

По вертикалі:

1. Третє за величиною місто і найбільший порт Литви. **2.** Великий дзвін, що подає сигнал тривоги

Кросворд №15 від 11 лютого



ПРИКОЛИ

Після чергового скандалу дружина каже чоловікові:
— Я сьогодні їду до мами, але попереджаю: ми повернемося.

Жінка — чоловіку:
— Так ти мені купиш це намисто чи ні?
— Це ультиматум?
— Ні. Перли.

Чоловік ділового стилю підходить до продавця і каже:
— Я хочу що-небудь корисне. Мені подобається, коли все написано чітко й стисло, без зайвих деталей і з конкретною користю.

— Вам пощастило, — каже продавець, — у мене якраз залишився примірник розкладу «маршруток».

У таксі їдуть троє: американець, єврей і росіянин. На крутому повороті таксі вилітає з дороги і падає в ущелину. Американець почав читати молитви, росіянин страшенно лається, а єврей кричить водію:

Приїжджає чоловік у санаторій. Йому назустріч іде відпочивальник. Приїжджий запитусь:
— Як тут вас годують?
— Даси хліба — скажу.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефони редакції: 044-361-62-61;
з мобільного: 094-926-32-61
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець. Комерційні публікації виходять під рубриками: «Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана». Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009016 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 74 Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», Газета виходить у вівторок, середу, п'ятницю—суботу (спільний номер) Тираж 86734

1234567890